vereniging
ons middelbaar onderwijs
onderwijs met overtuiging

EXAMENREGLEMENT
2026-2027

d'Oultremont
COLLEGE

Dillenburgstraat 46 ● 5151 GL Drunen

Inhoud

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN 5
Artikel 1 Begripsbepalingen 5
Artikel 2 Waardengedreven handelen 7
Artikel 3 Werkingsomvang 7
Artikel 4 Examenreglement: inhoud en vaststelling 7
Artikel 5 Ingangsdatum en werkingsduur 7
Artikel 6 Eindexamen 7
Artikel 7 Inhoud eindexamen 7
Artikel 8 De examensecretaris 8
Artikel 9 De benoeming en samenstelling van de examencommissie 8
Artikel 10 De taken en bevoegdheden van de examencommissie 9
Artikel 11 Onregelmatigheden; onvoorziene omstandigheden 9
Artikel 12 Maatregelen in geval van onregelmatigheden of afwezigheid 10
Artikel 13 Beroep bij besluiten inzake maatregelen onregelmatigheden 10
Artikel 14 Bezwaar en beroep examenzaken (m.u.v. Onregelmatigheden) 11
Artikel 15 Regionale beroepscommissie leerlingzaken 11
HOOFDSTUK 2 HET EINDEXAMEN (SE + CE) 12
Artikel 16 Vakken en profielwerkstuk eindexamen vwo 12
Artikel 17 Vrijstellingen leerlingen vwo 13
Artikel 18 Ontheffingen leerlingen profielen vwo voor tweede taal 14
Artikel 19 Ontheffing lichamelijke opvoeding vwo 14
Artikel 20 Vakken en profielwerkstuk eindexamen havo 14
Artikel 21 Overeenkomstig vak op het niveau van vwo 15
Artikel 22 Vrijstelling leerlingen profielen havo 15
Artikel 23 Ontheffing lichamelijke opvoeding havo 15
Artikel 24 Vakken en profielwerkstuk eindexamen vmbo theoretische leerweg (mavo) 16
Artikel 25 Overeenkomstig vak op het niveau vwo of havo 16
Artikel 26 Ontheffing lichamelijke opvoeding vmbo theoretische leerweg 16
Artikel 27 Vakken eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg 17
Artikel 28 Overeenkomstig vak op niveau vwo, havo of andere leerweg en extra vak 17
Artikel 29 Ontheffing lichamelijke opvoeding vmbo basisberoepsgerichte leerweg 17
Artikel 30 Vakken eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg 17
Artikel 31 Overeenkomstig vak op niveau vwo, havo of andere leerweg en extra vak 17
Artikel 32 Ontheffing lichamelijke opvoeding vmbo kaderberoepsgerichte leerweg 17
Artikel 33 Vakken en profielwerkstuk eindexamen vmbo gemengde leerweg 17
Artikel 34 Overeenkomstig vak op het niveau vwo of havo 17
Artikel 35 Vrijstellingen leerlingen profielen vmbo gemengde leerweg 17
Artikel 36 Ontheffing leerlingen profielen vmbo gemengde leerweg 17
Artikel 37 Ontheffing lichamelijke opvoeding vmbo gemengde leerweg 17

Artikel 38 Afwijkende wijze van examineren bij handicap of ziekte 17
Artikel 39 Afwijkende wijze van examineren bij onvoldoende beheersing nederlandse taal 18
Artikel 40 Spreiding voltooiing eindexamen 18
HOOFDSTUK 3 HET SCHOOLEXAMEN 19
Artikel 41 Schoolexamen 19
Artikel 42 Examendossier 19
Artikel 43 Tijdstip afsluiting schoolexamen in bijzondere gevallen 19
Artikel 44 PTA: inhoud 19
Artikel 45 PTA: vaststelling 20
Artikel 46 PTA: wijziging 20
Artikel 47 Afname schriftelijke schoolexamens 20
Artikel 48 Afname digitale schoolexamens 22
Artikel 49 Afname praktische schoolexamens 23
Artikel 50 Afname mondelinge examens 24
Artikel 51 Te laat komen en verhindering bij het schoolexamen 24
Artikel 52 Inhaalmogelijkheid bij ziekte en bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheden. 25
Artikel 53 Niet tijdig inleveren 25
Artikel 54 Onwel worden tijdens een schoolexamen 25
Artikel 55 Fraude tijdens een schoolexamen 26
Artikel 56 Beoordeling van het schoolexamen 26
Artikel 57 Beoordeling profielwerkstuk in het vmbo (mavo) 27
Artikel 58 Inzage beoordeling en normering van gemaakte schoolexamens 27
Artikel 59 Herkansingen 27
Artikel 60 Inhoud van de herkansing 28
Artikel 61 Beoordeling van schoolexamen in geval van herkansing 28
Artikel 62 Herexamen schoolexamen vmbo (mavo) zonder centraal examen 28
Artikel 63 Verstrekking beoordeling schoolexamen 28
Artikel 64 Gemiddeld eindcijfer schoolexamens 28
Artikel 65 Overgang en behaalde resultaten bij doorstromen naar een ander niveau, instromen, doubleren en zakken in examenjaren 29
Artikel 66 schoolexamen rekenen 30
Artikel 67 bewaren schoolexamenwerk 30
HOOFDSTUK 4 HET CENTRAAL EXAMEN 31
Artikel 68 Centraal examen 31
Artikel 69 Afwijkend tijdstip centraal examen 31
Artikel 70 De opgaven voor het centraal examen 31
Artikel 71 Afname centraal examen 31
Artikel 72 Afname centrale schriftelijke examens 32
Artikel 73 Afname flexibele digitale examens 33
Artikel 74 Afname centrale praktische examens 33
Artikel 75 Centraal examen bij verhindering in eerste of tweede tijdvak 34

Artikel 76 Te laat komen bij een centraal examen 35
Artikel 77 Onwel worden tijdens een centraal examen 35
Artikel 78 Bijzondere omstandigheden centraal examen 36
Artikel 79 Fraude tijdens een centraal examen 36
Artikel 80 Beoordeling centraal examen door examinator en gecommitteerde 36
Artikel 81 Beoordeling centraal digitaal examen c(s)pe 37
Artikel 82 Beoordeling centraal examen c(s)pe door examinator en door tweede examinator 37
Artikel 83 Vaststelling score en cijfer centraal examen 38
Artikel 84 Vaststelling uitslag eindexamen 38
Artikel 85 Eindcijfer vakken eindexamen 38
Artikel 86 Vaststelling uitslag eindexamen 38
Artikel 87 Uitslag eindexamen vwo en havo 38
Artikel 88 Uitslag eindexamen vmbo (mavo) 39
Artikel 89 Afleggen eindexamen in vak op niveau inschrijving na eindexamen in overeenkomstig vak op hoger niveau 40
Artikel 90 Bekendmaking cijfer bij eindexamen in eerder leerjaar 40
Artikel 91 Bekendmaking 40
Artikel 92 Inzage beoordeling en normering van gemaakt examenwerk 40
Artikel 93 Geschil na inzage 41
Artikel 94 Herkansing centraal examen 41
Artikel 95 Cijfer en uitslag na herkansing 41
Artikel 96 Diploma’s, getuigschriften, certificaten en cijferlijsten 41
Artikel 97 Cijferlijst eindexamen 42
Artikel 98 Vermelding van vakken met vrijstelling op cijferlijst vwo en havo 42
Artikel 99 Vermelding van vakken met vrijstelling op cijferlijst vmbo 42
Artikel 100 Atheneumdiploma in plaats van gymnasiumdiploma 43
Artikel 101 Diploma vmbo theoretische leerweg bij inschrijving gemengde leerweg 43
Artikel 102 Vermelding profiel en leerweg op diploma 43
Artikel 103 Judicium cum laude vwo en havo 43
Artikel 104 Judicium cum laude vmbo 43
Artikel 105 Voorlopige cijferlijst 44
Artikel 106 Certificaat voor vakken eindexamen vmbo bij afwijzing eindexamen 44
Artikel 107 Duplicaten 44
Artikel 108 Bewaren werk centraal eindexamen 44
HOOFDSTUK 5 OVERIGE BEPALINGEN 45
Artikel 109 Slotbepaling 45
Artikel 110 Hardheidsclausule 45

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN

ARTIKEL 1 BEGRIPSBEPALINGEN

In dit reglement wordt verstaan onder:

1. Algemene vakken: vakken niet zijnde profielvakken en niet zijnde beroepsgerichte keuzevakken.
2. Bevoegd gezag: Raad van Bestuur van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs, in dit examenreglement gemandateerd aan de directeur.
3. CE: Centraal Eindexamen, zijn de examens die landelijk worden afgelegd en centraal worden bepaald.
4. College voor Toetsen en Examens (CvTE): zelfstandig college wat verantwoordelijk is voor de centraal examens en de staatsexamens in het Voortgezet Onderwijs.
5. Combinatiecijfer havo/vwo: voor zover voor deze vakken een eindcijfer is bepaald, het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van maatschappijleer, CKV, het profielwerkstuk en die vakken die eventueel door de school zijn toegevoegd en als zodanig op zijn genomen.
6. Combinatiecijfer vmbo: de gemiddelde eindcijfers van de beroepsgerichte keuzevakken, wat aangemerkt wordt als het eindcijfer van één vak.
7. CSPE: centraal schriftelijk en praktisch eindexamen in een profielvak.
8. Deeleindexamen: een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken.
9. Digitale examinering: het voorbereiden, afnemen en afwikkelen van het centraal examen in één of meer vakken met gebruikmaking van de daartoe door het College voor toetsen en examens beschikbaar gestelde programmatuur.
10. Directeur:[1] locatiedirecteur van een van de locaties van de scholengroep.
11. Directie: in dit examenreglement wordt met directie bedoeld het managementteam van het d'Oultremont College, te weten de teamleiders en de directeur.
12. Eindexamen: een examen ten minste in het geheel van de voorgeschreven vakken, wat bestaat uit het schoolexamen en/of centraal eindexamen.
13. Examencommissie: de commissie zoals omschreven in artikel 2.60d WVO 2020.
14. Examendossier: het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het gevoegd gezag gedocumenteerde vorm.
15. Examenprogramma: het examenprogramma zoals bedoeld in artikel 2.54 lid 1 en 2 WVO 2020.
16. Examenregeling: het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting (PTA) gezamenlijk.
17. Examenreglement: het examenreglement zoals bedoeld in artikel 2.60 lid 1 WVO 2020, waarmee dit reglement wordt bedoeld.
18. Examensecretaris: de secretaris zoals omschreven in artikel 2.51a WVO 2020.
19. Examenstof: de aan de kandidaat te stellen eisen.
20. Examinator: degene die belast is met het afnemen van het examen in een bepaald vak.
21. Extra vak: een vak, in aanvulling op de vakken die voor een bepaalde kandidaat ten minste samen een eindexamen vormen, welk vak wordt afgesloten met een examen.
22. Gecommitteerde: een persoon zoals bedoeld in artikel 3.22 lid 1 en 2, 3.23 lid 1-4 UB WVO 2020.
23. Havo: hoger algemeen voortgezet onderwijs.
24. Herkansing: het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal eindexamen of het schoolexamen.
25. Inspectie: Inspectie van het Onderwijs.
26. Kandidaat: de leerling van de school die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten.

[1] Met de directeur wordt zowel een mannelijk als vrouwelijk persoon bedoeld. Dit geldt evenzo voor de andere vermelde personen.

27. Kunstvakken: de vakken behorende tot de beeldende vorming, alsmede muziek, dans en drama.
28. Leerlingen: al degenen die als leerling aan deze school staan ingeschreven.
29. Leerweg: de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg, de gemengde leerweg en de theoretische leerweg.
30. Mavo: middelbaar algemeen voortgezet onderwijs.
31. Medezeggenschapsraad: een vertegenwoordigend orgaan van de school op basis van de Wet medezeggenschap op scholen, bestaande uit vertegenwoordigers van ouder(s)/verzorger(s), leerlingen en personeel met vastgelegde advies- en instemmingbevoegdheden.
32. Ons Middelbaar Onderwijs: de vereniging Ons Middelbaar Onderwijs, afgekort ook wel aangeduid als OMO, zijnde het bevoegd gezag van meerdere middelbare scholen, waaronder het d'Oultremont College.
33. Ouder(s)/verzorger(s): ouder(s), voogden en feitelijke verzorgers van de leerlingen.
34. Profiel: samenhangend onderwijsprogramma vanaf leerjaar 4 havo/vwo. Voor het v(m)bo bestaat het profiel uit een samenhangend onderwijsprogramma waarbinnen het profielvak en de keuzevakken worden aangeboden.
35. Profielwerkstuk: Het profielwerkstuk is een werkstuk in het vmbo-g/tl, het havo en het vwo, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het gekozen profiel.
36. Profielvak: vak dat onderdeel uitmaakt van het profiel.
37. Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA): een beschrijving van de leerstofafbakening van het schoolexamenvak voor de leerlingen van de bovenbouw.
38. Raad van Bestuur: Raad van Bestuur van Ons Middelbaar Onderwijs, zijnde het bevoegd gezag dat is belast met de taken en verantwoordelijkheden, zoals omschreven in de statuten van OMO.
39. Rector: persoon die door de Raad van Bestuur is benoemd als eindverantwoordelijk schoolleider[2].
40. Regionale beroepscommissie: regionale commissie waar kandidaten in beroep kunnen gaan, zoals geregeld in het Reglement bezwaar en beroep in leerlingenzaken OMO. Te vinden op: https://www.doultremontcollege.nl/ons-onderwijs/documenten.
41. School: school of instelling waaraan de rector/algemeen directeur door de Raad van Bestuur is benoemd, hier d'Oultremont College.
42. Schoolexamen (SE): een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht zoals beschreven staat in het PTA.
43. Toets: een toets met schriftelijk of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht, tenzij anders blijkt.
44. UB WVO 2020: Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
45. Vakken: algemene vakken, profielvakken, beroepsgerichte keuzevakken en andere programma onderdelen.
46. Vmbo: voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs.
47. Vwo: voorbereidend wetenschappelijk onderwijs.
48. Werkdagen: maandag tot en met vrijdag, uitgezonderd als deze dagen samenvallen met een algemeen erkende feestdag of met de schoolvakanties.
49. WMS: Wet Medezeggenschap op Scholen.
50. WVO 2020: Wet voortgezet onderwijs 2020.

[2] Met rector/algemeen directeur wordt zowel een mannelijk als vrouwelijk persoon bedoeld. Dit geldt evenzo voor de andere vermelde personen. Op basis van het schoolmanagementstatuut kunnen bevoegdheden die in dit Examenreglement zijn genoemd als verantwoordelijkheid van de rector/algemeen directeur, doorgezet zijn aan een anderen binnen school.

ARTIKEL 2 WAARDENGEDREVEN HANDELEN

Binnen OMO wordt gehandeld volgens de waarden die met elkaar zijn afgesproken in de strategische en richtinggevende documenten.

ARTIKEL 3 WERKINGSOMVANG

Dit examenreglement is van toepassing op de leerlingen van het d'Oultremont College, 3/4 mavo; 4/5 havo; 4/5/6 vwo, 2026-2027.

ARTIKEL 4 EXAMENREGLEMENT: INHOUD EN VASTSTELLING

1. De rector/algemeen directeur stelt een examenreglement vast, nadat instemming van de medezeggenschapsraad is verkregen, dat in elk geval bevat:
   a. Regels over de organisatie van het eindexamen en de gang van zaken tijdens het eindexamen;
   b. Informatie over de toepassing van de maatregelen bedoeld in artikel 2.61, eerste lid WVO 2020;
   c. Inhaal- en herkansingsmogelijkheden van het schoolexamen, waarbij in ieder geval wordt voorzien in een inhaalmogelijkheid voor de examenkandidaat die door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet instaat is geweest aan een of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen; en
   d. De samenstelling en het adres van de regionale beroepscommissie.
2. De directeur kan bij de vaststelling van het examenreglement slechts afwijken van het voorstel, bedoeld in artikel 2.60e, eerste lid, onderdeel a WVO 2020:
   a. Na overleg met de examencommissie; en
   b. Indien de directeur de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
3. De directeur zendt de schriftelijke motivering, bedoeld in het tweede lid, zo spoedig mogelijk aan de examencommissie en de medezeggenschapsraad.
4. De directeur hoeft voor het vaststellen van het examenreglement de instemming van de medezeggenschapsraad van de school voor voortgezet onderwijs, bedoeld in artikel 10, eerste lid onder b, WMS.
5. De directeur zendt jaarlijks voor 1 oktober het vastgestelde examenreglement aan de kandidaten en de inspectie.

ARTIKEL 5 INGANGSDATUM EN WERKINGSDUUR

Dit examenreglement treedt in werking op 1 oktober 2026 en is van kracht voor de duur van het PTA waaraan dit reglement is gekoppeld. Jaarlijks zal het model worden herijkt aan de hand van de richtlijnen van de VO-raad.

ARTIKEL 6 EINDEXAMEN

1. De directeur geeft de leerlingen de gelegenheid om het onderwijs af te sluiten met een eindexamen op de school, tenzij in de plaats daarvan de gelegenheid bestaat tot het afleggen van een eindexamen dat niet vanwege de school wordt afgenomen en de directeur in verband hiermee een eindexamen aan de school niet nodig oordeelt.
2. De directeur kan personen die niet als leerling aan de school zijn ingeschreven, in de gelegenheid stellen een diploma te behalen door hen als extraneus tot het eindexamen toe te laten.
3. De directeur en de examinatoren nemen het eindexamen af, onder verantwoordelijkheid van de directeur. Examinatoren kunnen zijn de leden van de directie en leraren van de school.
4. De directeur kan een of meer deskundigen aanwijzen die het eindexamen ook afnemen, onder verantwoordelijkheid van de directeur.

ARTIKEL 7 INHOUD EINDEXAMEN

1. De directeur stelt de examenkandidaat in de gelegenheid de vakken of andere programmaonderdelen waarin hij eindexamen aflegt te kiezen, voor zover de directeur de examenkandidaat in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. Het eindexamen bestaat voor elk vak of ander programmaonderdeel uit een schoolexamen of een centraal examen, of uit beide.
3. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo wat de theoretische leerweg en de gemengde leerweg betreft, omvat een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het betrokken profiel.

ARTIKEL 8 DE EXAMENSECRETARIS

1. De directeur wijst een of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris van het eindexamen.
2. De directeur en de examensecretaris verrichten gezamenlijk de taken bedoeld in de artikelen 2.57, tweede lid en 2.58, vierde lid WVO 2020.
3. De examensecretaris heeft de taak om de directeur te ondersteunen bij:
   a. het organiseren en afnemen van het eindexamen;
   b. de uitvoering van het examenreglement bedoeld in artikel 2.60, eerste lid WVO 2020;
   c. de uitvoering van het PTA, bedoeld in artikel 2.60a, eerste lid WVO 2020; en
   d. de verstrekking van de beoordeling van het schoolexamen.
4. De directeur stelt een taakomschrijving voor de examensecretaris vast waarin in ieder geval de taken bedoeld in het tweede en derde lid worden opgenomen.
5. De directeur verstrekt de taakomschrijving aan de examensecretaris en aan de examencommissie.
6. De directeur draagt er zorg voor dat het deskundig functioneren van de examensecretaris is gewaarborgd.
7. Contactgegevens examensecretaris:
   a. de heer M. van Heijningen en de heer P. Houtman;
   b. Dillenburgstraat 46, 5151 GL Drunen;
   c. 0416-37 44 48;
   d. m.vanheijningen@doultremontcollege.nl en p.houtman@doultremontcollege.nl.

ARTIKEL 9 DE BENOEMING EN SAMENSTELLING VAN DE EXAMENCOMMISSIE

1. De directeur:
   a. stelt een of meer examencommissies in ten behoeve van de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering;
   b. benoemt de leden van de examencommissie; en
   c. draagt zorg voor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie.
2. De examencommissie heeft een oneven aantal leden en ten minste drie leden.
3. De volgende personen kunnen niet worden benoemd tot lid van de examencommissie:
   a. leden van de schooldirectie;
   b. leden van de medezeggenschapsraad of de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de school;
   c. leerlingen van de school en hun ouder(s)/verzorger(s).

4. Bij de benoeming van de leden van de examencommissie draagt de directeur er zorg voor dat de examencommissie deskundig is op het gebied van:
   a. de desbetreffende schoolsoort;
   b. de regelgeving over examinering in het voortgezet onderwijs; en
   c. de kwaliteit van examinering.
5. Alvorens tot benoeming van een lid over te gaan, hoort de directeur de overige leden van de examencommissie.

ARTIKEL 10 DE TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN DE EXAMENCOMMISSIE

1. De examencommissie heeft voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering de volgende taken en bevoegdheden:
   a. het opstellen van een voorstel voor een examenreglement als bedoeld in artikel 2.60 WVO 2020 voor de directeur;
   b. het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in artikel 2.60a WVO 2020 voor de directeur;
   c. het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
   d. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen;
   e. overige door de directeur aan de commissie opgedragen taken en bevoegdheden, namelijk: het kunnen adviseren van de directeur rondom onregelmatigheden, vrijstellingen, faciliteiten en ontheffingen.
2. De examencommissie stelt regels vast over haar werkwijze.
3. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden.
4. De examencommissie evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan de directeur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
5. De examencommissie verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag, de evaluatie en het advies bedoeld in het tweede tot en met vierde lid, aan de directeur en aan de examensecretaris van een school.
6. De examencommissie bestaat uit:
   a. de heer J. van Beurden, docent maatschappijleer en -wetenschappen en wiskunde (voorzitter);
   b. de heer P. Berkelmans, docent lichamelijke opvoeding;
   c. de heer R. Engelgeer, docent natuurkunde;
   d. mevrouw M. Hulsman, docente Nederlands;
   e. de heer S. Rompa, docent lichamelijke opvoeding.
7. Contactgegevens examencommissie:
   a. Dillenburgstraat 46, 5151 GL Drunen;
   b. 0416-37 44 48;
   c. examencommissie@doultremontcollege.nl.

ARTIKEL 11 ONREGELMATIGHEDEN; ONVOORZIENE OMSTANDIGHEDEN

1. Indien een examenkandidaat zich bij een onderdeel van het eindexamen of bij een aanspraak op ontheffing aan een onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, of zonder geldige reden afwezig is op het eindexamen, kan de directeur van de school maatregelen nemen.
2. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgevonden, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer examenkandidaten opnieuw wordt afgenomen. In dat geval stelt het College voor toetsen en examens op verzoek van de inspectie nieuwe opgaven vast en bepaalt het College op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

3. Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in een of meer vakken aan een of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, besluit de verantwoordelijke Minister op welke wijze wordt gehandeld.

ARTIKEL 12 MAATREGELEN IN GEVAL VAN ONREGELMATIGHEDEN[3] OF AFWEZIGHEID

1. De maatregelen, bedoeld in artikel 2.61, WVO 2020 die de directeur jegens een examenkandidaat kan nemen, zijn:
   a. Het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
   b. Het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of centraal examen;
   c. Het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen; of
   d. Het bepalen dat het diploma en de cijferlijst alleen kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, kunnen afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid afzonderlijk of in combinatie met elkaar genomen worden.
3. Indien een hernieuwd examen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel d betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de examenkandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
4. De directeur zendt de beslissing waarbij een maatregel als bedoeld in het eerste lid wordt genomen aan de examenkandidaat en/of zijn ouder(s)/verzorger(s), en in bijschrift aan de inspectie.
5. Alvorens een beslissing wordt opgelegd, hoort de directeur en/of een lid van de examencommissie de kandidaat en/of diens ouder(s) en zal de beslissing omkleed met redenen aan de kandidaat en/of diens ouder(s)/verzorger(s) kenbaar worden gemaakt.

ARTIKEL 13 BEROEP BIJ BESLUITEN INZAKE MAATREGELEN ONREGELMATIGHEDEN

1. Indien een kandidaat en/of diens ouder(s)/verzorger(s) het niet eens is met de opgelegde maatregel, kan binnen vijf werkdagen nadat de maatregel is medegedeeld beroep worden ingesteld bij de regionale beroepscommissie leerlingzaken OMO, zoals omschreven in artikel 15.
2. De regionale beroepscommissie beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift. Zij kan de beslissing voor ten hoogste twee weken verdagen.

[3] Voorbeelden van onregelmatigheden: zonder geldige reden niet deelnemen aan een zitting van een school-examen, het niet tijdig inleveren of afronden van een praktische opdracht of een handelingsdeel, het examenwerk niet op de juiste wijze inleveren, (delen van het) examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben, examenwerk van anderen inleveren, tijdens een examen afkijken of overleggen met anderen, tijdens een examen gelegenheid geven tot afkijken, aanwijzingen krijgen/geven bij toiletbezoek, digitaal of op een andere wijze verspreiden van examenmateriaal voordat het examen begint, het bij je dragen van een niet expliciet toegestaan device (onder andere een mobiele telefoon, smartwatch, etc.), het bij je hebben van een spiekbrief, het bij je hebben van een geannoteerd hulpmiddel, het maken van aantekeningen in een bij het (school)examen goedgekeurd hulpmiddel, zoals een woordenboek, alle vormen van fraude en plagiaat. Onder fraude en plagiaat wordt verstaan het handelen of nalaten van leerlingen waardoor er een onjuiste weergave is van hun eigen prestaties op het gebied van kennis, vaardigheden en inzicht, wat ertoe kan leiden dat de examinator niet meer in staat is het kennen of kunnen van de leerlingen op een correcte en eerlijke wijze te beoordelen (bijv. het gebruik van AI zonder de juiste wijze van vermelden). De rector heeft de bevoegdheid tot het opleggen van een maatregel wegens een onregelmatigheid doorgemandateerd aan de directeur van de deelschool.

ARTIKEL 14 BEZWAAR EN BEROEP EXAMENZAKEN (M.U.V. ONREGELMATIGHEDEN)

1. Ten aanzien van bezwaren en verzoeken heeft de examensecretaris de volgende taken: behandelen van verzoeken van kandidaten voor bijzondere maatregelen bij een schoolexamen, wegens persoonlijke omstandigheden van de kandidaat;
2. Ten aanzien van bezwaren en verzoeken heeft de examencommissie de volgende taken:
   a. behandelen van verzoeken van kandidaten voor een vrijstelling of ontheffing;
   b. behandelen van bezwaren van kandidaten over een primair besluit van de examinator, waaronder de inhoud of de beoordeling van een schoolexamen;
   c. behandelen van bezwaren van kandidaten over de omstandigheden waaronder een schoolexamen is afgelegd.
3. Tegen een primair besluit van de examensecretaris, zoals bedoeld onder lid 1 van dit artikel, of tegen een primair besluit van de examencommissie, zoals bedoeld in lid 2 onder a, kan door de leerling of diens ouder(s) binnen vijf werkdagen nadat het besluit aan de leerling en ouder(s) is medegedeeld, schriftelijk en gemotiveerd bezwaar worden gemaakt bij de directeur, zoals omschreven in artikel 7a van het Reglement bezwaar en beroep in leerlingzaken OMO.
4. Tegen een primair besluit van de examinator, zoals bedoeld in lid 2 onder b of een omstandigheid zoals bedoeld in lid 2 onder c, kan door de leerling of diens ouder(s)/verzorger(s) binnen vijf werkdagen nadat het besluit aan de leerling en ouder(s) is medegedeeld dan wel de omstandigheid zich heeft voorgedaan, schriftelijk en gemotiveerd bezwaar worden gemaakt bij de examencommissie en in afschrift aan de directeur, zoals omschreven in artikel 7b van het Reglement bezwaar en beroep in leerlingenzaken OMO.
5. Tegen het besluit op bezwaar van de directeur of tegen het besluit op bezwaar van de examencommissie kan door de leerling of diens ouder(s)/verzorger(s) binnen vijf werkdagen beroep worden ingesteld bij de regionale beroepscommissie, zoals bedoeld in artikel 15.

ARTIKEL 15 REGIONALE BEROEPSCOMMISSIE LEERLINGZAKEN

1. Indien een kandidaat en/of diens ouder(s)/verzorger(s) het niet eens is met de opgelegde maatregel, kan binnen vijf werkdagen nadat de maatregel is medegedeeld beroep worden ingediend bij de regionale beroepscommissie leerlingzaken OMO[4], zoals omschreven in artikel 8 van het Reglement bezwaar en beroep in leerlingzaken OMO.
2. De commissie zendt haar beslissing aan de examenkandidaat en zijn ouder(s)/verzorger(s), en in afschrift aan de directeur en aan de inspectie.
3. Toezending van een beroepsschrift gebeurt digitaal bij het secretariaat van de commissie via jz@omo.nl of per post aan vereniging Ons Middelbaar Onderwijs ter attentie van de Regionale beroepscommissie, Postbus 574, 5000 AN Tilburg.
4. De vereisten voor het beroepsschrift zijn terug te vinden in artikel 10 van voornoemd Reglement bezwaar en beroep in leerlingenzaken OMO.

[4] De samenstelling van de verschillende regionale beroepscommissies is terug te vinden in bijlage 1 van het Reglement bezwaar en beroep leerlingzaken OMO.

HOOFDSTUK 2 HET EINDEXAMEN (SE + CE)

ARTIKEL 16 VAKKEN EN PROFIELWERKSTUK EINDEXAMEN VWO

1. De vakken van het gemeenschappelijk deel in het atheneum omvat de volgende vakken:
   a. Nederlandse taal en literatuur;
   b. Engelse taal en literatuur;
   c. Franse taal en literatuur, Duitse taal en literatuur, ter keuze van de leerling, voor zover de directeur deze vakken aanbiedt;
   d. Maatschappijleer;
   e. Culturele en kunstzinnige vorming;
   f. Lichamelijke opvoeding; en
   g. Levensbeschouwing.
2. De vakken van het gemeenschappelijk deel in het gymnasium omvat de volgende vakken:
   a. Nederlandse taal en literatuur;
   b. Engelse taal en literatuur;
   c. Latijnse taal en cultuur of Griekse taal en cultuur, ter keuze van de leerling uit deze beide door de directeur aan te bieden vakken;
   d. Maatschappijleer;
   e. Lichamelijke opvoeding; en
   f. Levensbeschouwing.
3. De vakken van het profieldeel van één van de profielen:
   a. Het profieldeel van het profiel natuur en techniek omvat de volgende vakken:
      i. Wiskunde B;
      ii. Natuurkunde;
      iii. Scheikunde; en
      iv. Een van de volgende profielkeuzevakken, ter keuze van de leerling, voor zover de directeur deze vakken aanbiedt:
         1. Informatica;
         2. Biologie;
         3. Onderzoek en Ontwerpen; of
         4. Wiskunde D.
   b. Het profieldeel van het profiel natuur en gezondheid omvat de volgende vakken:
      i. Wiskunde A, met dien verstande dat de leerling het vak wiskunde A kan vervangen door wiskunde B, voor zover de rector/algemeen directeur dit vak als onderdeel van dit profiel aanbiedt;
      ii. Biologie;
      iii. Scheikunde; en
      iv. Het volgende profielkeuzevak:
         1. Natuurkunde; of
         2. Onderzoek en Ontwerpen.
   c. Het profieldeel van het profiel economie en maatschappij omvat de volgende vakken:
      i. Wiskunde A, met dien verstande dat de leerling het vak wiskunde A kan vervangen door wiskunde B, voor zover de directeur dit vak als onderdeel van dit profiel aanbiedt;
      ii. Economie;
      iii. Geschiedenis; en
      iv. Een van de volgende profielkeuzevakken, ter keuze van de leerling, voor zover de directeur deze vakken aanbiedt:
         1. Bedrijfseconomie;
         2. Maatschappijwetenschappen; of
         3. Franse taal en literatuur of Duitse taal en literatuur.

d. Het profieldeel van het profiel cultuur en maatschappij omvat de volgende vakken:
    i. Wiskunde C, met dien verstande dat de leerling het vak wiskunde C kan vervangen door wiskunde A of wiskunde B, voor zover de directeur deze vakken als onderdeel van dit profiel aanbiedt;
    ii. Tekenen;
    iii. Geschiedenis; en
    iv. Een van de volgende culturele profielkeuzevakken, ter keuze van de leerling voor zover de directeur deze vakken aanbiedt:
    Franse taal en literatuur, Duitse taal en literatuur, Latijnse taal en cultuur of Griekse taal en cultuur; of
    v. Een van de volgende maatschappelijke profielkeuzevakken, ter keuze van de leerling, voor zover de directeur deze vakken aanbiedt:
        1. Maatschappijwetenschappen; of
        2. Economie.

4. Het vrije deel van elk profiel omvat ter keuze van de leerling ten minste een vak van ten minste 440 uren uit het geheel van de vakken genoemd in het eerste, tweede en derde lid, voor zover deze vakken niet al deel uitmaken van het profiel en de directeur deze vakken als onderdeel van het vrije deel aanbiedt, met dien verstande dat binnen een profiel zijn toegestaan de combinatie van wiskunde A en wiskunde B of de combinatie van wiskunde B en wiskunde C, en dat wiskunde D kan worden gekozen indien wiskunde B al deel uitmaakt van het profiel.
5. Naast de vakken, bedoeld in lid 1, 3 en 4 kan het eindexamen vwo (atheneum) ter keuze van de examenkandidaat extra vakken omvatten, voor zover de directeur hem dat toestaat en het vak niet inhoudelijk overeenkomt met een vak dat al onderdeel is van dat eindexamen.
6. Naast de vakken, bedoeld in lid 2, 3 en 4 kan het eindexamen vwo (gymnasium) ter keuze van de examenkandidaat extra vakken omvatten, voor zover de directeur hem dat toestaat en het vak niet inhoudelijk overeenkomt met een vak dat al onderdeel is van dat eindexamen.
7. Het profielwerkstuk van het eindexamen vwo (atheneum, gymnasium of technasium) heeft betrekking op een of meer vakken van het eindexamen. Ten minste een van deze aan het profielwerkstuk gekoppelde vakken heeft een omvang van 400 uur of meer.

ARTIKEL 17 VRIJSTELLINGEN LEERLINGEN VWO

1. De leerling van een school voor vwo met het diploma havo is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in het vak maatschappijleer en als het gaat om een atheneum ook in het vak culturele en kunstzinnige vorming.
2. De leerling van een school voor vwo met het diploma havo of het diploma vmbo die in plaats van een vak voor die schoolsoort of als extra vak examen heeft afgelegd in een overeenkomstig vak, genoemd in de artikelen 2.5 tot en met 2.7 van het UB WVO 2020, is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in dit vak.
3. De leerling van een atheneum is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in het vak culturele en kunstzinnige vorming, indien Latijnse taal en cultuur of Griekse taal en cultuur, of beide, deel uitmaken van het profiel.

ARTIKEL 18 ONTHEFFINGEN LEERLINGEN PROFIELEN VWO VOOR TWEEDE TAAL

1. De directeur van een vwo kan een leerling ontheffing verlenen voor het volgen van onderwijs in een tweede moderne taal indien:
   a. De leerling een stoornis heeft die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuigelijke stoornis heeft die effect heeft op taal;
   b. De leerling een andere moedertaal heeft dan de Nederlandse taal of de Friese taal; of
   c. De leerling onderwijs volgt in het profiel natuur en techniek of in het profiel natuur en gezondheid en het onderwijs in de taal naar verwachting hindert dat de opleiding met goed gevolg wordt afgerond.
2. In geval van een ontheffing wordt de taal vervangen door een van de vakken of programmadelen genoemd in de artikelen 2.6 of 2.7 van het UB WVO 2020 met een normatieve studielast van ten minste 440 uren, ter keuze van de leerling, voor zover de directeur deze vakken of programmaonderdelen als zodanig aanbiedt.

ARTIKEL 19 ONTHEFFING LICHAMELIJKE OPVOEDING VWO

De directeur kan een leerling ontheffing verlenen van het volgen van onderwijs in lichamelijke opvoeding indien de leerling op grond van zijn lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen, De directeur stelt de inspectie in kennis van een verleende ontheffing en vermeldt daarbij de gronden waarop het berust.

ARTIKEL 20 VAKKEN EN PROFIELWERKSTUK EINDEXAMEN HAVO

1. De vakken van het gemeenschappelijk deel in havo omvat de volgende vakken:
   a. Nederlandse taal en literatuur;
   b. Engelse taal en literatuur;
   c. Maatschappijleer;
   d. Culturele en kunstzinnige vorming;
   e. Lichamelijke opvoeding; en
   f. Levensbeschouwing.
2. De vakken van het profieldeel van één van de profielen:
   a. Het profieldeel van het profiel natuur en techniek omvat de volgende vakken:
      i. Wiskunde B;
      ii. Natuurkunde;
      iii. Scheikunde; en
      iv. Een van de volgende profielkeuzevakken voor zover de directeur deze vakken aanbiedt:
         1. Informatica;
         2. Biologie; of
         3. Onderzoek en Ontwerpen.
   b. Het profieldeel van het profiel natuur en gezondheid omvat de volgende vakken:
      i. Wiskunde A, met dien verstande dat de leerling wiskunde A kan vervangen door wiskunde B, voor zover de directeur dit vak als onderdeel van dit profiel aanbiedt;
      ii. Biologie;
      iii. Scheikunde; en
      iv. Het volgende profielkeuzevak:
         1. Natuurkunde; of
         2. Onderzoek en Ontwerpen.

c. Het profieldeel van het profiel economie en maatschappij omvat de volgende vakken:
    i. Wiskunde A, met dien verstande dat de leerling wiskunde A kan vervangen door wiskunde B, voor zover de directeur dit vak als onderdeel van dit profiel aanbiedt;
    ii. Economie;
    iii. Geschiedenis; en
    iv. Een van de volgende profielkeuzevakken voor zover de directeur deze vakken aanbiedt:
        1. Bedrijfseconomie;
        2. Maatschappijwetenschappen;
        3. Franse taal en literatuur of Duitse taal en literatuur;
        4. Praktijkgericht programma Maatschappij.

d. Het profieldeel van het profiel cultuur en maatschappij omvat de volgende vakken:
    i. Geschiedenis;
    ii. Franse taal en literatuur of Duitse taal en literatuur;
    iii. Tekenen;
    iv. Een van de volgende culturele profielkeuzevakken voor zover deze vakken aanbiedt: Franse taal en literatuur of Duitse taal en literatuur; en
    v. Een van de volgende maatschappelijke profielkeuzevakken, ter keuze van de leerling, voor zover de directeur deze vakken aanbiedt:
        1. Maatschappijwetenschappen;
        2. Economie;
        3. Praktijkgericht programma Maatschappij.

3. Het vrije deel van elk profiel omvat ter keuze van de leerling ten minste één vak met een normatieve studielast van ten minste 320 uur uit het geheel van de vakken genoemd in het eerste en tweede lid, voor zover deze vakken niet al deel uitmaken van het profiel en de directeur deze vakken als onderdeel van het vrije deel aanbiedt, met dien verstande dat binnen een profiel zijn toegestaan de combinatie van wiskunde A en wiskunde B, en dat wiskunde D uitsluitend kan worden gekozen indien wiskunde B al deel uitmaakt van het profiel.
4. Naast de vakken, bedoeld in lid 1, 2 en 3 kan het eindexamen havo ter keuze van de examenkandidaat extra vakken omvatten, voor zover de directeur hem dat toestaat en het vak niet inhoudelijk overeenkomt met een vak dat al onderdeel is van dat eindexamen.
5. Het profielwerkstuk van het eindexamen havo heeft betrekking op een of meer vakken van het eindexamen. Ten minste een van deze aan het profielwerkstuk gekoppelde vakken heeft een omvang van 320 uur of meer.

ARTIKEL 21 OVEREENKOMSTIG VAK OP HET NIVEAU VAN VWO

De directeur kan de leerling van een school in de gelegenheid stellen in plaats van de vakken voor havo, de overeenkomstige vakken voor vwo te volgen.

ARTIKEL 22 VRIJSTELLING LEERLINGEN PROFIELEN HAVO

De leerling van een school voor havo met een diploma vmbo die in plaats van een vak voor het vmbo of als extra vak examen heeft afgelegd in een overeenkomstig vak voor havo of vwo, is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in dit vak.

ARTIKEL 23 ONTHEFFING LICHAMELIJKE OPVOEDING HAVO

De directeur kan een leerling ontheffing verlenen van het volgen van onderwijs in lichamelijke opvoeding indien de leerling op grond van zijn lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen, De directeur stelt de inspectie in kennis van een verleende ontheffing en vermeldt daarbij de gronden waarop het berust.

ARTIKEL 24 VAKKEN EN PROFIELWERKSTUK EINDEXAMEN VMBO THEORETISCHE LEERWEG (MAVO)

1. De school verzorgt alle profielen. De profielen zijn:
   a. Techniek;
   b. Zorg en welzijn;
   c. Economie; en
   d. Groen.
2. De vakken van het gemeenschappelijk deel zijn voor alle profielen gelijk:
   a. Nederlandse taal;
   b. Engelse taal;
   c. Maatschappijleer,
   d. Lichamelijke opvoeding; en
   e. KCKV.
3. De twee vakken van het profieldeel van één van de profielen en een profielwerkstuk:
   a. Het profieldeel van het profiel techniek omvat de volgende vakken:
      i. Wiskunde; en
      ii. Natuur- en scheikunde I.
   b. Het profieldeel van het profiel zorg en welzijn omvat de volgende vakken:
      i. Biologie, en de keuze uit:
      ii. Wiskunde; of
      iii. Maatschappijkunde; of
      iv. Geschiedenis en staatsinrichting.
   c. Het profieldeel van het profiel economie omvat de volgende vakken:
      i. Economie, en de keuze uit:
      ii. Wiskunde; of
      iii. Duitse taal.
   d. het profieldeel van het profiel groen omvat de volgende vakken:
      i. Wiskunde, en de keuze uit:
      ii. Biologie; of
      iii. Natuur- en scheikunde I.
4. De twee vakken van het vrije deel van de theoretische leerweg (mavo):
   a. Omvat de vakken genoemd in het derde lid, voor zover deze niet al deel uitmaken van het profiel;
   b. Kan omvatten: Tekenen, Praktijkgericht programma Economie en Ondernemen of Praktijkgericht programma Technologie en Toepassen.
5. Naast de vakken, bedoeld in lid 2, 3 en 4 kan het eindexamen vmbo theoretische leerweg (mavo) ter keuze van de examenkandidaat extra vakken omvatten, voor zover de directeur hem dat toestaat en het vak niet inhoudelijk overeenkomt met een vak dat al onderdeel is van dat eindexamen.
6. Het profielwerkstuk van het eindexamen vmbo theoretische leerweg (mavo) heeft betrekking op een thema uit een profiel waarin de leerling onderwijs volgt.

ARTIKEL 25 OVEREENKOMSTIG VAK OP HET NIVEAU VWO OF HAVO

De directeur kan de leerling van een school in de gelegenheid stellen in plaats van de vakken voor vmbo theoretische leerweg (mavo), de overeenkomstige vakken voor havo of voor vwo te volgen.

ARTIKEL 26 ONTHEFFING LICHAMELIJKE OPVOEDING VMBO THEORETISCHE LEERWEG

De directeur kan een leerling ontheffing verlenen van het volgen van onderwijs in lichamelijke opvoeding indien de leerling op grond van zijn lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen, De directeur stelt de inspectie in kennis van een verleende ontheffing en vermeldt daarbij de gronden waarop het berust.

ARTIKEL 27 VAKKEN EINDEXAMEN VMBO BASISBEROEPSGERICHTE LEERWEG

Niet van toepassing

ARTIKEL 28 OVEREENKOMSTIG VAK OP NIVEAU VWO, HAVO OF ANDERE LEERWEG EN EXTRA VAK

Niet van toepassing

ARTIKEL 29 ONTHEFFING LICHAMELIJKE OPVOEDING VMBO BASISBEROEPSGERICHTE LEERWEG

Niet van toepassing

ARTIKEL 30 VAKKEN EINDEXAMEN VMBO KADERBEROEPSGERICHTE LEERWEG

Niet van toepassing

ARTIKEL 31 OVEREENKOMSTIG VAK OP NIVEAU VWO, HAVO OF ANDERE LEERWEG EN EXTRA VAK

Niet van toepassing

ARTIKEL 32 ONTHEFFING LICHAMELIJKE OPVOEDING VMBO KADERBEROEPSGERICHTE LEERWEG

Niet van toepassing

ARTIKEL 33 VAKKEN EN PROFIELWERKSTUK EINDEXAMEN VMBO GEMENGDE LEERWEG

Niet van toepassing

ARTIKEL 34 OVEREENKOMSTIG VAK OP HET NIVEAU VWO OF HAVO

Niet van toepassing

ARTIKEL 35 VRIJSTELLINGEN LEERLINGEN PROFIELEN VMBO GEMENGDE LEERWEG

Niet van toepassing

ARTIKEL 36 ONTHEFFING LEERLINGEN PROFIELEN VMBO GEMENGDE LEERWEG

Niet van toepassing

ARTIKEL 37 ONTHEFFING LICHAMELIJKE OPVOEDING VMBO GEMENGDE LEERWEG

Niet van toepassing

ARTIKEL 38 AFWIJKENDE WIJZE VAN EXAMINEREN BIJ HANDICAP OF ZIEKTE

1. De directeur kan toestaan dat een examenkandidaat op grond van zijn handicap of ziekte het eindexamen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die examenkandidaat.
2. De directeur bepaalt de wijze waarop het eindexamen door de examenkandidaat vanwege zijn handicap of ziekte wordt afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen van dit besluit wordt voldaan.

3. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap of ziekte, geldt voor de aangepaste wijze van examineren, bedoeld in het eerste lid, dat:
   a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld;
   b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in elk geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten; en
   c. een andere aanpassing kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onderdeel a genoemde deskundigenverklaring over betrokkene een voorstel wordt gedaan of indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
4. De directeur doet van de wijze waarop het examen ingevolge dit artikel wordt afgelegd zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

ARTIKEL 39 AFWIJKENDE WIJZE VAN EXAMINEREN BIJ ONVOLDOENDE BEHEERSING NEDERLANDSE TAAL

1. De directeur kan toestaan dat een examenkandidaat op grond van onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt afgeweken van dit besluit, indien deze examenkandidaat met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en het Nederlands niet de moedertaal is.
2. De afwijking, bedoeld in het eerste lid, kan betrekking hebben op:
   a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
   b. het vak Nederlandse taal; of
   c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
3. De afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen uit een verlenging van de duur van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek van de Nederlandse taal.
4. De directeur doet van elke afwijking ingevolge dit artikel mededeling aan de inspectie.

ARTIKEL 40 SPREIDING VOLTOOIING EINDEXAMEN

1. De directeur kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een examen kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is of die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van zijn wil onafhankelijke, omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. De directeur geeft de toestemming, bedoeld in het eerste lid, uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan de directeur afwijken van de eerste volzin voor een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. De examenkandidaat heeft het recht van herkansing, bedoeld in artikel 3.38 van het UB WVO 2020, in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het recht van herkansing in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.

HOOFDSTUK 3 HET SCHOOLEXAMEN

ARTIKEL 41 SCHOOLEXAMEN

1. De directeur beslist op welk tijdstip het schoolexamen begint.
2. Het schoolexamen wordt afgeslotenvoor het begin van het eerste tijdvak van het centraal examen.
3. De directeur kan een examenkandidaat die wegens ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor het begin van het eerste tijdvak van het centraal examen, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in een vak af te sluiten voor het centraal examen in dat vak of in die vakken, maar na het begin van het eerste tijdvak.

ARTIKEL 42 EXAMENDOSSIER

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen, zoals gedocumenteerd in een door de directeur gekozen vorm.
2. De directeur draagt zorg voor het beheer van het examendossier. De volgende onderdelen moeten geregeld zijn: Per leerling zijn de resultaten van alle in het PTA vermelde onderdelen van het schoolexamen geregistreerd in het examendossier. Deelname aan alle geplande onderdelen van het schoolexamen is verplicht.
3. Het examendossier voor het vmbo theoretische leerweg en gemengde leerweg omvat ook de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 2.19 en 2.28 van het UB WVO 2020, als in die vakken geen eindexamen is afgelegd.

ARTIKEL 43 TIJDSTIP AFSLUITING SCHOOLEXAMEN IN BIJZONDERE GEVALLEN

1. In de gevallen, bedoeld in artikel 3.17 UB WVO 2020, wordt het schoolexamen in het vak waarop dit schoolexamen betrekking heeft, afgesloten tien werkdagen voor de afname van het centraal examen in dat vak.
2. Indien het centraal examen wordt afgesloten in het voorlaatste leerjaar of het daaraan voorafgaande leerjaar, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.

ARTIKEL 44 PTA: INHOUD

1. De directeur stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast voor het desbetreffende schooljaar.
2. Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt in ieder geval:
   a. Welke examenstof van het examenprogramma in het schoolexamen wordt getoetst;
   b. Welke door de directeur vast te stellen examenstof in het schoolexamen wordt getoetst;
   c. De inhoud van de toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen;
   d. De wijze waarop en tijdvakken waarbinnen de toetsen en herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden;
   e. De regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

3. De directeur draagt er zorg voor dat ten aanzien van de toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen, in het programma van toetsing en afsluiting duidelijk en herleidbaar wordt aangegeven welke toetsen bijdragen aan de afsluiting van:
   a. De verplichte examenstof van het examenprogramma die behoort bij het schoolexamen;
   b. De examenstof van het examenprogramma die behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, maar die ook in het schoolexamen zal worden getoetst; en
   c. Examenstof die is gekozen door de directeur.

ARTIKEL 45 PTA: VASTSTELLING

1. De directeur kan bij de vaststelling van het PTA slechts afwijken van het voorstel van de examencommissie:
   a. Na overleg met de examencommissie; en
   b. Indien de directeur de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
2. De directeur zendt de schriftelijke motivering bedoeld in het eerste lid, zo spoedig mogelijk aan de examencommissie en de medezeggenschapsraad.
3. De directeur behoeft voor het vaststellen van het programma van toetsing en afsluiting de instemming van de medezeggenschapsraad.
4. Het vastgestelde examenreglement en PTA worden jaarlijks voor 1 oktober toegestuurd aan de inspectie en beschikbaar gesteld aan de kandidaten in het eerste examenjaar. Indien een specifiek gedeelte van het PTA slechts geldig is voor één schooljaar ontvangen de kandidaten in de examenjaren voor 1 oktober van enig leerjaar het PTA betreffende dat jaar.

ARTIKEL 46 PTA: WIJZIGING

1. De directeur kan het PTA na 1 oktober slechts wijzigen:
   a. In het geval van een bijzonder onvoorziene omstandigheid die leidt tot praktische onuitvoerbaarheid van het PTA; of
   b. Ter verbetering van een kennelijke onjuistheid of kennelijke onvolledigheid in het PTA.
2. De examencommissie wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om te adviseren over een wijziging als bedoeld in het eerste lid.
3. De directeur kan bij de vaststelling van een wijziging van het PTA slechts afwijken van het advies van de examencommissie:
   a. Na overleg met de examencommissie; en
   b. Indien de directeur de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
4. Het derde en vierde lid van artikel 2.60b WVO 2020 zijn van overeenkomstige toepassing op de vaststelling van de wijziging van het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober.

ARTIKEL 47 AFNAME SCHRIFTELIJKE SCHOOLEXAMENS

1. Voor de aanvang van elk schoolexamen controleert de surveillant of elke kandidaat aanwezig is. Elke leerling die afwezig is wordt genoteerd op het proces-verbaal.
2. Het schoolexamen wordt gemaakt op door de school gewaarmerkt papier. Het door de school gewaarmerkt kladpapier wordt door de school verstrekt.
3. Een examenkandidaat wordt tot uiterlijk een half uur na aanvang tot een examen toegelaten.
4. De kandidaat plaatst zijn naam en examennummer op alle pagina’s van het werk.
5. Schoolexamens worden gemaakt met een blauwe of zwarte pen. Tekeningen of grafieken worden met potlood gemaakt. Het gebruik van correctielak, -pen of -lint is niet toegestaan.

6. Alleen de toegestane hulpmiddelen mogen worden gebruikt bij het schoolexamen. De toegestane hulpmiddelen zijn per schoolexamen opgenomen in het PTA. Enkel bij overmacht kan een hulpmiddel door de school ter beschikking worden gesteld. Wanneer een leerling een beroep doet op overmacht, wordt dit beoordeeld door een examensecretaris, lid van de examencommissie en/of lid van de directie.
7. De kandidaat mag geen mobiele telefoon bij zich hebben of andere apparatuur (zoals een smartwatch) waarmee contact met externe bronnen (zoals internet of andere personen) kan worden gemaakt.
8. In het examenlokaal zijn jassen, etuis en hoofdbedekking[5] – die verhindert dat de ogen goed zichtbaar zijn – niet toegestaan.
9. Gedurende het examen is het de kandidaat niet toegestaan om zonder toestemming van de toezichthouder(s) het examenlokaal te verlaten.
10. Gedurende het examen kan een kandidaat enkel onder toezicht van een toezichthouder de examenzaal verlaten voor een toiletbezoek.
11. Gedurende het examen is het niet toegestaan om de opgaven de examenzaal mee uit te nemen.
12. Kandidaten leveren het gemaakte examenwerk persoonlijk in bij de aanwezige toezichthouder in de examenzaal door het werk gesorteerd met de opgaven bovenop op de hoek van de bank neer te leggen en te wachten tot het werk is ingenomen.
13. De door de kandidaat gemaakte notities mogen door de kandidaat niet tijdens het schoolexamen mee worden genomen.
14. Indien een kandidaat een computer als schrijfgerei gebruikt wordt de volgende procedure gevolgd: de kandidaat geeft aan het werk in te willen leveren. Daarna neemt de toezichthouder dit werk in ontvangst en maakt een uitdraai van het gemaakte werk. Vervolgens controleert de kandidaat het geprinte werk en tekent voor akkoord.
15. De surveillant die uitwerkingen van een examen inneemt controleert of het aantal ingeleverde blaadjes klopt met het aangegeven aantal.
16. Na het inleveren van het examenwerk mag de kandidaat onder geen beding wijzigingen of aanvullingen in het ingeleverde werk aanbrengen.
17. Kandidaten mogen bij schoolexamens, als zij hun examenwerk hebben ingeleverd, alleen de examenzaal verlaten op de door de surveillant aangewezen vertrekmomenten. In beginsel is dit ieder kwartier na de eerste 50 minuten.
18. De surveillant die vaststelt dat een kandidaat die voortijdig de examenzaal verlaat, het werk niet volledig heeft gemaakt, onthoudt zich van commentaar.
19. In de examenzaal wordt de tijd op een voor alle kandidaten duidelijk zichtbare plek aangeduid.
20. Deelname aan een zitting betekent dat eenmaal gemaakt werk zijn geldigheid behoudt.
21. Indien een kandidaat onverhoopt het examenwerk met potlood heeft gemaakt, wordt het gemaakte werk onmiddellijk na afloop van de zitting gekopieerd. Het origineel wordt bewaard in de kluis. De corrector ontvangt de kopie ter correctie.
22. De surveillant vermeldt bijzonderheden over het verloop van het examen in het proces-verbaal.
23. Het schoolexamenrooster wordt minimaal twee weken voorafgaand aan de eerste dag waarop een schoolexamen wordt afgenomen, bekend gemaakt.[6]
24. Het lokalenrooster wordt minimaal een week voorafgaand aan de eerste dag waarop een schoolexamen wordt afgenomen, bekend gemaakt.[7]

[5] Hoofdbedekking: conform Leerlingenstatuut d'Oultremont College, hoofdstuk III, artikel 18.
[6] Dit geldt niet voor inhaalmomenten en herkansingen.
[7] Dit geldt niet voor inhaalmomenten en herkansingen.

25. Het rooster met de examenlokalen wordt gecommuniceerd via Zermelo.[8]
26. Voor leerlingen, die recht hebben op tijdverlenging, geldt een tijdverlenging van 25% van de examentijd met een maximum van 30 minuten.

ARTIKEL 48 AFNAME DIGITALE SCHOOLEXAMENS

1. Voor de aanvang van elk schoolexamen controleert de surveillant of elke kandidaat aanwezig is. Elke leerling die afwezig is wordt genoteerd op het proces-verbaal.
2. Het digitale schoolexamen wordt gemaakt op computers/devices van de kandidaat zelf, waarop een afnameprogramma staat, waarbij de kandidaat geen toegang heeft tot gegevens die tijdens het schoolexamen niet toegankelijk mogen zijn. Enkel bij overmacht kan een device door de school ter beschikking worden gesteld. Wanneer een leerling een beroep doet op overmacht, wordt dit beoordeeld door een examensecretaris, lid van de examencommissie en/of lid van de directie. Kandidaten die de faciliteit van het gebruik van een laptop hebben gekregen, maken het schoolexamen op een computer/device van school, waarbij de kandidaat geen toegang heeft tot gegevens die tijdens het schoolexamen niet toegankelijk mogen zijn, als het schoolexamen voor de overige kandidaten geen digitale afname betreft.
3. Een examenkandidaat wordt tot uiterlijk een half uur na aanvang tot een examen toegelaten.
4. De kandidaten kunnen tijdens het schoolexamen geen kennisnemen van elkaars antwoorden.
5. Alleen de toegestane hulpmiddelen mogen worden gebruikt bij het schoolexamen. De toegestane hulpmiddelen zijn per schoolexamen opgenomen in het PTA. Enkel bij overmacht kan een hulpmiddel door de school ter beschikking worden gesteld. Wanneer een leerling een beroep doet op overmacht, wordt dit beoordeeld door een examensecretaris, lid van de examencommissie en/of lid van de directie.
6. De kandidaat mag geen mobiele telefoon bij zich hebben of andere apparatuur (zoals een smartwatch) waarmee contact met externe bronnen (zoals internet of andere personen) kan worden gemaakt.
7. In het examenlokaal zijn jassen, etuis en hoofdbedekking[9] – die verhindert dat de ogen goed zichtbaar zijn – niet toegestaan.
8. Gedurende het examen is het de kandidaat niet toegestaan om zonder toestemming van de toezichthouder(s) het examenlokaal te verlaten.
9. Gedurende het examen kan een kandidaat enkel onder toezicht van een toezichthouder de examenzaal verlaten voor een toiletbezoek.
10. Gedurende het examen is het niet toegestaan om de opgaven de examenzaal mee uit te nemen.
11. Kandidaten mogen de examenzaal pas verlaten nadat zij het gemaakte examenwerk correct en onder toezicht van de afnameleider[10] hebben opgeslagen.
12. De door de kandidaat gemaakte notities mogen door de kandidaat niet tijdens het schoolexamen mee worden genomen.
13. Na het inleveren van het examenwerk mag de kandidaat onder geen beding wijzigingen of aanvullingen in het ingeleverde werk aanbrengen.
14. De surveillant vermeldt bijzonderheden over het verloop van het examen in het proces-verbaal.
15. Kandidaten mogen bij schoolexamens, als zij hun examenwerk hebben ingeleverd, alleen de examenzaal verlaten op de door de surveillant aangewezen vertrekmomenten. In beginsel is dit ieder kwartier na de eerste 50 minuten.
16. In de examenzaal hangt wordt de tijd op een voor alle kandidaten duidelijk zichtbare plek aangeduid.
17. Deelname aan een zitting betekent dat eenmaal gemaakt werk zijn geldigheid behoudt.

[8] Dit geldt niet voor inhaalmomenten en herkansingen.
[9] Hoofdbedekking: conform Leerlingenstatuut d'Oultremont College, hoofdstuk III, artikel 18.
[10] De afnameleider begeleidt en monitort de afname in de afnamemonitor van facet.

18. Het schoolexamenrooster wordt minimaal twee weken voorafgaand aan de eerste dag waarop een schoolexamen wordt afgenomen, bekend gemaakt.[11]
19. Het lokalenrooster wordt minimaal een week voorafgaand aan de eerste dag waarop een schoolexamen wordt afgenomen, bekend gemaakt.[12]
20. Het rooster met de examenlokalen wordt gecommuniceerd via Zermelo.[13]
21. Voor leerlingen, die recht hebben op tijdverlenging, geldt een tijdverlenging van 25% van de examentijd met een maximum van 30 minuten.

ARTIKEL 49 AFNAME PRAKTISCHE SCHOOLEXAMENS

1. Voor de aanvang van elk schoolexamen controleert de surveillant of elke kandidaat aanwezig is. Elke leerling die afwezig is wordt genoteerd op het proces-verbaal.
2. Een examenkandidaat wordt tot uiterlijk een half uur na aanvang tot een examen toegelaten.
3. Voor aanvang van iedere zitting wordt gecontroleerd of per kandidaat alle benodigde opgaven, digitale bestanden, materialen, grondstoffen, gereedschappen en/of hulpmiddelen aanwezig zijn.
4. Voor aanvang van iedere zitting wordt gecontroleerd of de werkplekken per kandidaat zo ingericht zijn dat elke kandidaat, mede gelet op de aard en inhoud van de opgaven, individueel kan werken.
5. Voor aanvang van iedere zitting van een praktijkexamen wordt gecontroleerd of de correctievoorschriften voor de examinatoren aanwezig zijn.
6. Alleen de toegestane hulpmiddelen mogen worden gebruikt bij het schoolexamen. De toegestane hulpmiddelen zijn per schoolexamen opgenomen in het PTA. Enkel bij overmacht kan een hulpmiddel door de school ter beschikking worden gesteld. Wanneer een leerling een beroep doet op overmacht, wordt dit beoordeeld door een examensecretaris, lid van de examencommissie en/of lid van de directie.
7. De kandidaat mag geen mobiele telefoon bij zich hebben of andere apparatuur (zoals een smartwatch) waarmee contact met externe bronnen (zoals internet of andere personen) kan worden gemaakt.
8. In het examenlokaal zijn jassen, etuis en hoofdbedekking[14] – die verhindert dat de ogen goed zichtbaar zijn – niet toegestaan.
9. Gedurende het examen is het de kandidaat niet toegestaan om zonder toestemming van de toezichthouder(s) het examenlokaal te verlaten.
10. Gedurende het examen kan een kandidaat enkel onder toezicht van een toezichthouder de examenzaal verlaten voor een toiletbezoek.
11. Gedurende het examen is het niet toegestaan om de opgaven de examenzaal mee uit te nemen.
12. Bij het maken van hetzelfde examen is er voor alle kandidaten een eenduidige startsituatie
13. De door de kandidaat gemaakte notities mogen door de kandidaat niet tijdens het schoolexamen mee worden genomen.
14. Na het inleveren van het examenwerk mag de kandidaat onder geen beding wijzigingen of aanvullingen in het ingeleverde werk aanbrengen.
15. In de examenzaal wordt de tijd op een voor alle kandidaten duidelijk zichtbare plek aangeduid.
16. Deelname aan een zitting betekent dat eenmaal gemaakt werk zijn geldigheid behoudt.
17. De examinator vermeldt bijzonderheden over het verloop van het examen in het proces-verbaal.
18. Het schoolexamenrooster wordt minimaal twee weken voorafgaand aan de eerste dag waarop een schoolexamen wordt afgenomen, bekend gemaakt.[15]

[11] Dit geldt niet voor inhaalmomenten en herkansingen.
[12] Dit geldt niet voor inhaalmomenten en herkansingen.
[13] Dit geldt niet voor inhaalmomenten en herkansingen.
[14] Hoofdbedekking: conform Leerlingenstatuut d'Oultremont College, hoofdstuk III, artikel 18.
[15] Dit geldt niet voor inhaalmomenten en herkansingen.

19. Het lokalenrooster wordt minimaal een week voorafgaand aan de eerste dag waarop een schoolexamen wordt afgenomen, bekend gemaakt.[16]
20. Het rooster met de examenlokalen wordt gecommuniceerd via Zermelo.[17]
21. Voor leerlingen, die recht hebben op tijdverlenging, geldt een tijdverlenging van 25% van de examentijd met een maximum van 30 minuten.

ARTIKEL 50 AFNAME MONDELINGE EXAMENS

1. Voor de aanvang van het mondeling schoolexamen controleert de examinator of de kandidaat aanwezig is. Als de leerling afwezig is dan wordt dit genoteerd op het proces-verbaal.
2. Een examenkandidaat die te laat is wordt niet toegelaten tot het examen.
3. De kandidaat mag geen mobiele telefoon bij zich hebben of andere apparatuur (zoals een smartwatch) waarmee contact met externe bronnen (zoals internet of andere personen) kan worden gemaakt.
4. In het examenlokaal zijn jassen, etuis en hoofdbedekking[18] – die verhindert dat de ogen goed zichtbaar zijn – niet toegestaan.
5. Gedurende het examen is het de kandidaat niet toegestaan om zonder toestemming van de toezichthouder(s) het examenlokaal te verlaten.
6. Gedurende het examen kan een kandidaat enkel onder toezicht van een toezichthouder de examenzaal verlaten voor een toiletbezoek.
7. Gedurende het examen is het niet toegestaan om de opgaven de examenzaal mee uit te nemen.
8. Bij het maken van hetzelfde examen is er voor alle kandidaten een eenduidige startsituatie.
9. Bij het mondeling schoolexamen wordt een geluidsopname van het examen gemaakt.
10. Deelname aan een zitting betekent dat eenmaal gemaakt werk zijn geldigheid behoudt.
11. De examinator vermeldt bijzonderheden over het verloop van het examen in het proces-verbaal.
12. Het schoolexamenrooster wordt minimaal twee weken voorafgaand aan de eerste dag waarop een schoolexamen wordt afgenomen, bekend gemaakt.[19]
13. Het lokalenrooster wordt minimaal een week voorafgaand aan de eerste dag waarop een schoolexamen wordt afgenomen, bekend gemaakt.[20]
14. Het rooster met de examenlokalen wordt gecommuniceerd via Zermelo.[21]

ARTIKEL 51 TE LAAT KOMEN EN VERHINDERING BIJ HET SCHOOLEXAMEN

1. Als een kandidaat door ziekte of door een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet kan deelnemen aan een onderdeel van het schoolexamen, moet dit vóór aanvang van het schoolexamen telefonisch worden gemeld bij de examensecretaris of de administratie van de school. Tevens dient een schriftelijke bevestiging van de ziekmelding nog dezelfde werkdag in het bezit te zijn van de teamleider onder wie een leerling valt.
2. Kandidaten zijn verplicht vóór aanvang van een schoolexamenzitting eigen ziekteverschijnselen dan wel zeer bijzondere omstandigheden (bijvoorbeeld ernstige ziekte of overlijden in de familie) te melden bij een lid van de examencommissie, de examensecretaris of de directeur of de door hen aangewezen persoon. Deze stelt vast of de kandidaat in staat is aan de zitting deel te nemen of wordt verwezen naar een inhaalmoment. Als de leerling verwezen wordt naar een inhaalmoment, dan wordt op het proces-verbaal genoteerd dat de leerling verhinderd is.

[16] Dit geldt niet voor inhaalmomenten en herkansingen.
[17] Dit geldt niet voor inhaalmomenten en herkansingen.
[18] Hoofdbedekking: conform Leerlingenstatuut d'Oultremont College, hoofdstuk III, artikel 18.
[19] Dit geldt niet voor inhaalmomenten en herkansingen.
[20] Dit geldt niet voor inhaalmomenten en herkansingen.
[21] Dit geldt niet voor inhaalmomenten en herkansingen.

3. Meldt een kandidaat een onder lid 2 bedoelde omstandigheid niet en/of kiest de kandidaat ervoor het schoolexamen te maken, dan kan de kandidaat zich na het schoolexamen niet beroepen op het bestaan van deze omstandigheid bij een verzoek of klacht met betrekking tot dit schoolexamen.
4. Indien een kandidaat zich aan een onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden afwezig is, is er sprake van een onregelmatigheid.
5. Een kandidaat die te laat komt voor een schoolexamen mag, behalve bij luistertoetsen, mondelinge examens en practica, tot uiterlijk 30 minuten na aanvang van het examen tot het examenlokaal worden toegelaten, tenzij de examensecretaris en/of directeur anders beslist. De kandidaat is verplicht de toets binnen de vastgestelde tijdsduur af te leggen; hij levert zijn werk dus op het tijdstip in dat voor de andere kandidaten geldt.
6. Indien een kandidaat om een geldige reden meer dan 30 minuten te laat is, wordt hij niet meer toegelaten. Er is dan sprake van verhindering en de kandidaat heeft het recht het schoolexamen in te halen. Is de kandidaat zonder geldige reden meer dan 30 minuten te laat, dan is er sprake van een onregelmatigheid.
7. De directeur informeert de kandidaat en/of ouder(s)/verzorger(s) schriftelijk over de consequenties van het te laat komen.

ARTIKEL 52 INHAALMOGELIJKHEID BIJ ZIEKTE EN BIJZONDERE VAN ZIJN WIL ONAFHANKELIJKE OMSTANDIGHEDEN.

De kandidaat die door ziekte of bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheden niet in staat is geweest aan een of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen heeft het recht op een inhaalmogelijkheid. Als het een herkansing betreft, vervalt deze inhaalmogelijkheid op basis van artikel 59, lid 11.

ARTIKEL 53 NIET TIJDIG INLEVEREN

1. Inleverdata voor de praktische opdrachten, handelingsopdrachten, het profielwerkstuk en het leesdossier zijn bindend. Op de met de examinator afgesproken datum levert de leerling altijd in hetgeen hij af heeft. Het inleveren van het genoemde werk is verplicht.
2. Niet tijdig gemaakt of zonder geldige reden niet ingeleverd werk wordt beschouwd als onregelmatigheid.

ARTIKEL 54 ONWEL WORDEN TIJDENS EEN SCHOOLEXAMEN

1. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, wordt door een van de toezichthouder(s) begeleid bij het verlaten van de examenzaal. In overleg met de kandidaat beoordeelt een lid van de examencommissie, de examensecretaris of de directeur of de door hen aangewezen persoon of de kandidaat in staat is het examen te hervatten.
2. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de examensecretaris en/of directeur beslissen, dat het gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag tijdens een inhaalmoment het schoolexamen inhalen.
3. Op het proces-verbaal wordt aangegeven dat de leerling ziek is geworden bij het schoolexamen.
4. De directeur informeert de kandidaat en/of ouder(s)/verzorger(s) en de examinator schriftelijk over de wijze waarop het schoolexamen zal worden afgerond.

ARTIKEL 55 FRAUDE TIJDENS EEN SCHOOLEXAMEN

1. Indien een surveillant bij een schoolexamen waarneemt dat een kandidaat zich schuldig maakt aan een frauduleuze handeling of onregelmatigheid stelt hij de betreffende kandidaat hier onmiddellijk van in kennis.
2. De kandidaat wordt – als het enigszins mogelijk is – in staat gesteld het werk af te maken.
3. De kandidaat krijgt een nieuw antwoordblad.
4. Op alle oorspronkelijke bladen wordt een melding van fraude aangetekend. Om te voorkomen dat de kandidaat iets kan uitwissen worden alle bladen vervolgens ingenomen.
5. De surveillant maakt van het geconstateerde melding op het proces-verbaal.
6. Uiterlijk direct na afloop van het examen wordt de directeur van het voorval mondeling en schriftelijk in kennis gesteld. De directeur stelt een onderzoek in, waarbij de verschillende betrokkenen worden gehoord.
7. Nadat het onderzoek is afgesloten neemt de directeur een beslissing betreffende de daadwerkelijke fraude en de eventueel te nemen maatregelen.
8. De kandidaat en diens ouder(s)/verzorger(s) worden schriftelijk van de beslissing van de directeur in kennis gesteld. De kandidaat wordt gewezen op de beroepsmogelijkheid.
9. De directeur stelt tevens de inspectie op de hoogte van zijn beslissing.

ARTIKEL 56 BEOORDELING VAN HET SCHOOLEXAMEN

1. Het correctievoorschrift voor de schriftelijke toetsen wordt vastgesteld door de examinatoren van de betreffende vaksectie.
2. Voor de beoordeling van praktische opdrachten wordt een beoordelingsformulier samengesteld door de examinatoren van de betreffende vaksectie. De criteria worden vooraf aan de kandidaat bekendgemaakt.
3. Bij het profielwerkstuk worden zowel het proces van de totstandkoming, het product zelf alsmede de eventuele presentatie in de beoordeling betrokken. De criteria worden vooraf aan de kandidaten bekendgemaakt.
4. De totstandkoming van het cijfer voor het schoolexamen van de afzonderlijke vakken is vastgelegd in het vakinhoudelijke gedeelte van het PTA.
5. Voor elk onderdeel van het schoolexamen ontvangt de kandidaat een beoordeling.
6. Beoordelingen zullen worden uitgevoerd door de examinator die het vak verzorgt waaraan de toets of de praktische opdracht is gekoppeld.
7. Bij vakoverstijgende praktische opdrachten vindt de beoordeling plaats door de betrokken examinatoren samen of door de betrokken examinator en een tweede beoordelaar. Dit wordt vooraf aan de kandidaat bekendgemaakt.
8. Van iedere beoordeling van een schriftelijk of mondeling examen, praktische opdracht of handelingsdeel, die bij het bepalen van het eindoordeel meetelt, stelt de examinator de kandidaat binnen een periode van maximaal tien werkdagen op de hoogte.
9. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
10. Indien in een vak geen centraal examen wordt afgelegd, wordt het cijfer van het schoolexamen uitgedrukt in een cijfer van 1 tot en met 10, zonder decimaal.
11. In alle schoolsoorten wordt het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel en in het vmbo de kunstvakken beoordeeld met ‘goed, ‘voldoende’ of ‘onvoldoende’.
12. De beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding en de kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming gaat uit van de prestaties van de leerling binnen zijn mogelijkheden, zoals blijkend uit het examendossier.

ARTIKEL 57 BEOORDELING PROFIELWERKSTUK IN HET VMBO (MAVO)

1. In afwijking van artikel 56 lid 9 wordt het profielwerkstuk in het vmbo (mavo) beoordeeld met ‘goed’, ‘voldoende’ of ’onvoldoende’.
2. De beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo (mavo) vindt plaats op de grondslag van het voldoende voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier.
3. Het profielwerkstuk in het vmbo (mavo) wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.

ARTIKEL 58 INZAGE BEOORDELING EN NORMERING VAN GEMAAKTE SCHOOLEXAMENS

De kandidaat heeft het recht om het gemaakte werk in te kijken, zodat duidelijk is hoe het gemaakte schoolexamen is beoordeeld en genormeerd.

ARTIKEL 59 HERKANSINGEN

1. In het PTA staat voor ieder vak opgenomen welke schoolexamens voor een herkansing in aanmerking komen.
2. Een kandidaat heeft recht op de volgende herkansingen:
   a. In havo 4 en vwo 5:
      i. Na de eerste schoolexamenweek: één herkansing in november of december;
      ii. Na de schoolexamenweek in januari en de tweede schoolexamenweek: één herkansing in maart of april; en
      iii. Bij bevordering: na de schoolexamenweek in mei en de derde schoolexamenweek: één herkansing in september van het volgende schooljaar.
   b. In mavo 4, havo 5 en vwo 6:
      i. In april heeft iedere kandidaat recht op twee herkansingen waarbij gekozen kan worden uit alle herkansbare toetsen van het examenjaar.
      ii. De twee herkansingen mogen van hetzelfde vak zijn.
      iii. Eén van de herkansingen in april van het examenjaar kan ingezet worden om het profielwerkstuk te herkansen. Als hiervoor gekozen wordt, dan wordt het originele profielwerkstuk verbeterd. Een eventueel verbeterd cijfer geldt alleen voor de persoon of personen van de groep die een herkansing ingezet heeft of hebben.
3. Voor kandidaten van het vmbo (mavo) is het niet mogelijk om voor maatschappijleer één onderdeel van het PTA te herkansen. Het herexamen omvat een selectie van alle onderdelen uit het maatschappijleerprogramma. Een leerling die een eindcijfer heeft behaald dat lager is dan 6 moet een herexamen aangeboden krijgen.
4. Kandidaten hebben aan het eind van havo 4 en vwo 5 hebben recht op één herkansing van een schoolexamen van maatschappijleer of levensbeschouwing. Schoolexamens van deze vakken kunnen eerder in het jaar niet herkanst worden.
5. Een leerling die een Metis-traject volgt krijgt voor de vakken die hij versneld afrondt of verhoogt per vak één extra herkansing, tot een maximum van twee extra herkansingen. Deze twee herkansingen kunnen niet ingezet worden voor schoolexamens van hetzelfde vak.
6. Voor kandidaten die door omstandigheden een examen gespreid afronden geldt dat maatwerk wordt geleverd indien noodzakelijk.
7. De dagen waarop de herkansingen plaatsvinden zijn opgenomen in het jaarrooster
8. Een kandidaat maakt door middel van een ingevuld formulier – hetzij digitaal of op papier – kenbaar dat hij deel wil nemen aan de herkansingen. Hij geeft op dit formulier aan welk specifiek onderdeel van welk vak hij wil herkansen.
9. Het in het vorige lid genoemde formulier dient vóór de aangegeven sluitingsdatum ingevuld en ingeleverd te zijn bij de examensecretaris.
10. Indien een kandidaat het formulier niet tijdig inlevert, vervalt zijn recht op herkansen.

11. Indien een kandidaat niet aan een herkansing kan deelnemen, vervalt het recht om het schoolexamen op een ander tijdstip te herkansen.
12. De examencommissie kan in uitzonderlijke gevallen een extra herkansing toewijzen.

ARTIKEL 60 INHOUD VAN DE HERKANSING

1. Herkansingen hebben in beginsel dezelfde vorm, duur en zwaarte als het oorspronkelijke schoolexamen.
2. Praktische (deel)opdrachten kunnen worden herkanst door het aanvullen of opnieuw uitvoeren van de oorspronkelijke opdracht.

ARTIKEL 61 BEOORDELING VAN SCHOOLEXAMEN IN GEVAL VAN HERKANSING

Het hoogste cijfer voor een vak, behaald bij het schoolexamen of een herkansing, is het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

ARTIKEL 62 HEREXAMEN SCHOOLEXAMEN VMBO (MAVO) ZONDER CENTRAAL EXAMEN

1. Indien een leerling ongeoorloofd afwezig is bij het herexamen, vervalt de mogelijkheid tot herkansen van deze toets.
2. De examenkandidaat die eindexamen vmbo aflegt kan het schoolexamen maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen opnieuw afleggen, indien hij voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6.
3. De directeur van een school voor vmbo kan bepalen dat een examenkandidaat voor een of meer andere vakken dan maatschappijleer het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen.
4. Het herexamen omvat door de directeur aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
5. De directeur gezag stelt vast hoe het cijfer van het herexamen wordt bepaald.
6. Het hoogste cijfer voor een vak, behaald bij het schoolexamen of het herexamen, is het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

ARTIKEL 63 VERSTREKKING BEOORDELING SCHOOLEXAMEN

1. Bij afsluiting van een periode verstrekt de directeur het volgende: Een overzicht van alle tot dan toe behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier.
2. Voor de aanvang van het centraal examen verstrekt de directeur het volgende:
   a. Het cijfer of de cijfers voor het schoolexamen;
   b. De beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
   c. De beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo; en
   d. Een overzicht van behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier.
3. De directeur en de examensecretaris tekenen voor de verstrekking van de in het tweede lid genoemde cijfers, beoordelingen en overzicht.
4. De kandidaat tekent voor ontvangst van de in het tweede lid genoemde cijfers, beoordelingen en overzicht.

ARTIKEL 64 GEMIDDELD EINDCIJFER SCHOOLEXAMENS

1. Het eindcijfer voor het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de beoordelingen voor de schoolexamens die aan de kandidaat zijn gegeven. De totstandkoming van het cijfer, het gewogen gemiddelde, voor het schoolexamen van de afzonderlijke vakken is vastgelegd in het vakinhoudelijke gedeelte van het PTA.
2. Bij de bepaling van het gewogen gemiddelde wordt rekenkundig afgerond op één decimaal.

3. Als in enig vak in het schoolexamen een opdracht wordt aangemerkt als handelingsdeel, dient dit als ’voldaan’ te worden afgesloten.
4. Het combinatiecijfer is, voor zover voor deze vakken een eindcijfer is bepaald, bij zowel het havo als het vwo het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers voor CKV, maatschappijleer, levensbeschouwing en het profielwerkstuk, afgerond op een geheel getal. De afzonderlijke onderdelen die het combinatiecijfer vormen, worden vooraf afgerond volgens lid 2 van dit artikel.
5. Het profielwerkstuk moet bij de gemengde leerweg en de theoretische leerweg (mavo) worden afgesloten met de beoordeling ‘voldoende’ of ‘goed’.
6. Het profielwerkstuk wordt bij havo en vwo met een cijfer beoordeeld.
7. Het loopbaandossier moet worden afgesloten.

ARTIKEL 65 OVERGANG EN BEHAALDE RESULTATEN BIJ DOORSTROMEN NAAR EEN ANDER NIVEAU, INSTROMEN, DOUBLEREN EN ZAKKEN IN EXAMENJAREN

1. Het d’Oultremont College werkt op havo en vwo met een tweejarig PTA. Dat betekent dat alle behaalde cijfers in het voorexamenjaar behoren tot het PTA. Slechts de cijfers/beoordelingen die per vak zijn genoemd in het PTA tellen mee voor het examenjaar.
2. Er is een aantal situaties die vragen om ‘maatwerk’ in het nieuwe schooljaar. Te denken valt aan:
   a. *Doorstromen naar hoger niveau:* Hierbij geldt dat de kandidaat het PTA op het nieuwe niveau volledig moet afsluiten. Aan de hand van het geldend PTA wordt beoordeeld welke schoolexamens ingehaald dienen te worden. De kandidaat ontvangt vóór 1 oktober een overzicht en planning.
   b. *Doorstromen naar lager niveau:* Hierbij geldt dat de kandidaat het PTA op het nieuwe niveau volledig moet afsluiten. Aan de hand van het geldend PTA wordt beoordeeld welke schoolexamens ingehaald dienen te worden. Reeds gemaakte praktische opdrachten kunnen worden meegenomen en moeten opnieuw worden beoordeeld. Het toepassen van een omrekenformule is niet toegestaan. Het uitgangspunt bij doorstromen naar lager niveau is dat reeds gemaakte schoolexamens op een hoger niveau voor examenvakken (mits overeenkomend met het PTA) kunnen worden overgenomen na beoordeling op het lagere niveau. De kandidaat ontvangt voor 1 oktober een overzicht en planning.
   c. *Doubleren in het voorexamenjaar:* Alle behaalde resultaten in het voorexamenjaar komen te vervallen, met uitzondering van de praktische opdrachten en het profielwerkstuk, als dat al voltooid is. De kandidaat kan hiernaast voor 1 september een schriftelijk verzoek indienen bij de examencommissie om vrijstelling te krijgen voor maatschappijleer, levensbeschouwing en/of culturele en kunstzinnige vorming, als hij dat vak met een 6,5 of hoger heeft afgesloten. Aan de hand van het geldend PTA wordt beoordeeld of dit verzoek gehonoreerd kan worden. De kandidaat ontvangt voor 1 oktober schriftelijk uitsluitsel.
   d. *Instromen:* Kandidaten die vanuit een andere school/niveau instromen, hebben mogelijk schoolexamens gemist. Vanuit hun vakkenkeuze voor het diploma wordt aan de hand van het geldende PTA bepaald voor welke vakken zij nog leerstof moeten inhalen voor hun examendossier. Per kandidaat wordt een individueel traject opgesteld waaruit blijkt voor welke vakken nog (extra) toetsen moeten worden ingehaald. De betreffende kandidaat ontvangt dit overzicht met planning voor 1 oktober. Bij instroom in 4 vmbo vanuit het derde leerjaar havo of vanuit een andere school dient de kandidaat voor respectievelijk maatschappijleer, kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming en loopbaan, oriëntatie en beroep een inhaaltraject te volgen. Het inhaalprogramma, waarbij ook gekeken wordt naar niet gevolgde vakken of naar vakken waarvan het programma gewijzigd is, wordt door de teamleider in overleg met de kandidaat, de betreffende docent(en) en de examencommissie vastgesteld. Bij instroom vanuit de vmbo opleiding in havo 4 is het voor de kandidaat niet mogelijk om cijfers uit het examendossier vmbo mee te nemen.

e. *Zakken:* Alle behaalde resultaten van het examenjaar komen te vervallen. De kandidaat dient alle onderdelen opnieuw te maken, met uitzondering van praktische opdrachten, het profielwerkstuk en alle gemaakte schoolexamens uit het voorexamenjaar. Een gezakte leerling heeft het recht in september drie schoolexamens te herkansen uit de laatste schoolexamenweek van het voorexamenjaar. Een leerling die zich teruggetrokken heeft van het examen maakt tijdens de laatste schoolexamenweek van het voorexamenjaar maximaal drie schoolexamens. Vervolgens heeft de teruggetrokken leerling het recht in september één schoolexamen te herkansen uit de laatste schoolexamenweek van het voorexamenjaar. Voor zowel gezakte als teruggetrokken leerlingen geldt dat zij het recht hebben om het profielwerkstuk volledig opnieuw te maken. Als een leerling hier gebruik van maakt, vervalt het oorspronkelijke cijfer voor het profielwerkstuk.

ARTIKEL 66 SCHOOLEXAMEN REKENEN

1. Het eindexamen vmbo (mavo) en havo omvat voor leerlingen die geen eindexamen afleggen in het vak wiskunde een schoolexamen rekenen.
2. In afwijking van het eerste lid is een kandidaat die in het bezit is van het diploma van een leerweg in het vmbo en die het schoolexamen rekenen heeft afgelegd, bij het afleggen van het eindexamen in een andere leerweg van het vmbo, vrijgesteld van het schoolexamen rekenen.
3. Het cijfer voor het schoolexamen rekenen weegt niet mee in de uitslagbepaling voor het eindexamen vmbo en havo.
4. Het cijfer voor het schoolexamen rekenen wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

ARTIKEL 67 BEWAREN SCHOOLEXAMENWERK

Het gemaakte werk van het schoolexamen van de kandidaten wordt gedurende tenminste zes maanden na vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur of de examinator ter inzage voor belanghebbenden.

HOOFDSTUK 4 HET CENTRAAL EXAMEN

ARTIKEL 68 CENTRAAL EXAMEN

1. Het centraal examen heeft drie afnameperiodes. Deze worden aangeduid als eerste, tweede en derde tijdvak. Het tweede en derde tijdvak bieden de examenkandidaat de gelegenheid om het centraal examen alsnog te voltooien, dan wel het centraal examen te herkansen.
2. Het eerste en tweede tijdvak vallen in het laatste leerjaar. Het derde tijdvak is aansluitend op het laatste leerjaar.
3. Het College voor toetsen en examens kan bepalen dat voor een centraal examen wordt afgeweken van de afnameperiodes.
4. De directeur kan leerlingen de gelegenheid geven om in het voorlaatste leerjaar of in het daaraan voorafgaande leerjaar het centraal examen in een of meer vakken, maar niet in alle vakken, af te leggen.
5. Het centraal examen in het derde tijdvak wordt afgenomen door het College voor toetsen en examens.
6. Op het examenwerk van het centraal examen vindt een tweede correctie plaats door een gecommitteerde. Bij ministeriële regeling kunnen examens of examenonderdelen worden aangewezen waarbij geen tweede correctie plaatsvindt.
7. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast.

ARTIKEL 69 AFWIJKEND TIJDSTIP CENTRAAL EXAMEN

1. Het College voor toetsen en examens kan bepalen dat een centraal examen in een vak wordt afgenomen op een tijdstip dat is gelegen voor de aanvang van het eerste tijdvak.
2. Het College voor toetsen en examens kan voor een centraal examen in een vak een afnameperiode instellen waarbinnen de directeur zelf de afnametijdstippen bepaalt. Deze afnameperiode vangt niet eerder aan dan op 1 april van dat examenjaar en omvat het eerste en tweede tijdvak van dat examenjaar.

ARTIKEL 70 DE OPGAVEN VOOR HET CENTRAAL EXAMEN

1. De verantwoordelijke Minister draagt er zorg voor dat de opgaven voor het centraal examen tijdig beschikbaar worden gesteld aan de directeur van de school.
2. De directeur draagt er zorg voor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarvoor deze opgaven dienen.
3. Het College voor toetsen en examens kan opgaven aanwijzen waarop het tweede lid niet van toepassing is.

ARTIKEL 71 AFNAME CENTRAAL EXAMEN

1. De directeur draagt zorg voor het nodige toezicht bij het centraal examen.
2. Tijdens het centraal examen worden aan de examenkandidaten geen mededelingen van welke aard ook over de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van het College voor toetsen en examens.
3. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de directeur samen met het gemaakte examenwerk.
4. Een examenkandidaat wordt tot uiterlijk een half uur na aanvang tot een toets toegelaten.
5. De aan de examenkandidaten voorgelegde opgaven blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
6. Het College voor toetsen en examens kan regels stellen voor de uitvoering van een toets van het centraal examen.

ARTIKEL 72 AFNAME CENTRALE SCHRIFTELIJKE EXAMENS

1. Voor de aanvang van elk examen controleert een lid van de examencommissie, de examensecretaris of de directeur of elke kandidaat aanwezig is. Elke kandidaat die afwezig is wordt genoteerd op het proces-verbaal.
2. Een examenkandidaat wordt tot uiterlijk een half uur na de aanvang tot een examen toegelaten.
3. Nadat alle kandidaten hun plaats hebben ingenomen, toont een daartoe aangewezen toezichthouder de kandidaten de gesloten pakketten en wordt aan de hand van de vermelde gegevens omtrent vak, datum en uur gecontroleerd of dit de juiste pakketten zijn. Deze gegevens en eventueel andere op het pakket vermelde gegevens worden daarna hardop aan de kandidaten voorgelezen ter controle.
4. De examensecretaris of de daartoe aangewezen toezichthouder opent vervolgens de pakketten met opgaven en eventuele uitwerkbijlagen in aanwezigheid van de kandidaten.
5. Na het openen van de pakketten is het verboden enige mededeling of inlichting over het werk aan de kandidaten te verstrekken, met uitzondering van mededelingen die door het CVTE aan school zijn verstrekt.
6. Onmiddellijk na het openen van de pakketten, worden de opgaven en eventuele uitwerkbijlagen uitgedeeld en heerst er absolute stilte.
7. Het werk wordt gemaakt op door de school gewaarmerkt papier. Het door de school gewaarmerkt kladpapier wordt door de school verstrekt.
8. De kandidaat plaatst zijn naam en examennummer op alle pagina's van het werk.
9. Eindexamens worden gemaakt met blauwe of zwarte pen. Tekeningen of grafieken worden met potlood gemaakt. Het gebruik van correctielak, -pen of-lint is niet toegestaan.
10. Alleen de toegestane hulpmiddelen mogen worden gebruikt bij het eindexamen.
11. De kandidaat mag geen mobiele telefoon bij zich hebben of andere apparatuur (zoals een smartwatch) waarmee contact met externe bronnen (zoals internet of andere personen) kan worden gemaakt.
12. In het examenlokaal zijn jassen, etuis en hoofdbedekking[22] – die verhindert dat de ogen goed zichtbaar zijn – niet toegestaan.
13. Gedurende het examen is het de kandidaat niet toegestaan zonder toestemming van de toezichthouder de examenzaal te verlaten.
14. Gedurende het examen kan een kandidaat enkel onder toezicht van een toezichthouder de examenzaal verlaten voor een toiletbezoek.
15. Gedurende het examen is het niet toegestaan om de opgaven de examenzaal mee uit te nemen.
16. Kandidaten leveren het gemaakte examenwerk persoonlijk in bij de aanwezige toezichthouder in de examenzaal door het werk gesorteerd met de opgaven bovenop op de hoek van de bank neer te leggen en te wachten tot het werk is ingenomen.
17. De door de kandidaat gemaakte notities mogen door de kandidaat niet tijdens het examen mee worden genomen.
18. Indien een kandidaat een computer/device gebruikt als schrijfinstrument wordt de volgende procedure gevolgd: de kandidaat geeft aan het werk in te willen leveren. Daarna neemt de toezichthouder dit werk in ontvangst en maakt een uitdraai van het gemaakte werk. Vervolgens controleert de kandidaat het geprinte werk en tekent voor akkoord.
19. De surveillant die uitwerkingen van een examen inneemt controleert of het aantal ingeleverde blaadjes klopt met het aangegeven aantal.
20. Na het inleveren van het examenwerk mag de kandidaat onder geen beding wijzigingen of aanvullingen in het ingeleverde werk aanbrengen.

[22] Hoofdbedekking: conform Leerlingenstatuut d'Oultremont College, hoofdstuk III, artikel 18.

21. De surveillant noteert op het proces-verbaal de tijd waarop de kandidaat het examenwerk heeft ingeleverd en levert dit in bij de rector /algemeen directeur samen met het gemaakte examenwerk.
22. De surveillant die vaststelt dat een kandidaat die voortijdig de examenzaal verlaat, het werk niet volledig heeft gemaakt, onthoudt zich van commentaar.
23. Alle surveillanten ondertekenen de processen-verbaal.
24. De surveillant vermeldt bijzonderheden over het verloop van het examen in het proces-verbaal.
25. In de examenzaal wordt de tijd op een voor alle kandidaten duidelijk zichtbare plek aangeduid.
26. Gedurende het eerste uur van de zitting en het laatste kwartier van de zitting mogen kandidaten de examenzaal niet verlaten.
27. De toezichthouder geeft een kwartier voor het eind aan hoeveel tijd er nog rest en geeft het eindtijdstip van de reguliere eindexamenzitting aan. Deze vermeldt daarbij dat de kandidaten die recht hebben op verlengde examentijd mogen doorwerken. Kandidaten mogen de examenzaal pas verlaten nadat zij het gemaakte examenwerk persoonlijk hebben ingeleverd bij de toezichthouder en het signaal tot verlaten van de examenzaal is gegeven.
28. Aan het einde van een zitting blijven de kandidaten zitten tot het sein wordt gegeven de examenzaal te verlaten.
29. Deelname aan een zitting betekent dat eenmaal gemaakt werk zijn geldigheid behoudt.
30. Indien een kandidaat onverhoopt het examenwerk met potlood heeft gemaakt, wordt het gemaakte werk onmiddellijk na afloop van de zitting gekopieerd. Het origineel wordt bewaard in de kluis. De corrector ontvangt de kopie ter correctie.
31. Voor leerlingen die recht hebben op tijdverlenging, geldt een tijdverlenging van 25% van de examentijd met een maximum van 30 minuten.
32. Na het inleveren van het examen mag de kandidaat onder geen beding nog worden toegestaan aan het betreffende examen te werken.

ARTIKEL 73 AFNAME FLEXIBELE DIGITALE EXAMENS

Niet van toepassing

ARTIKEL 74 AFNAME CENTRALE PRAKTISCHE EXAMENS

1. De directeur zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de zitting waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.
2. Voor de aanvang van elk examen controleert een lid van de examencommissie, de examensecretaris of de directeur of elke kandidaat aanwezig is.
3. Een examenkandidaat wordt tot uiterlijk een half uur na de aanvang tot een examen toegelaten.
4. De directeur van de school draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het CSPE wordt uitgeoefend.
5. De examensecretaris, systeembeheerder, surveillanten en examinatoren tekenen voor geheimhouding van de examenopgaven.
6. Voor aanvang van iedere zitting wordt gecontroleerd of per kandidaat alle benodigde opgaven, digitale bestanden, materialen, grondstoffen, gereedschappen en/of hulpmiddelen aanwezig zijn.
7. Voor aanvang van iedere zitting wordt gecontroleerd of de werkplekken per kandidaat zo ingericht zijn dat elke kandidaat, mede gelet op de aard en inhoud van de opgaven, individueel kan werken.
8. Voor aanvang van iedere zitting van een praktijkexamen wordt gecontroleerd of de correctievoorschriften voor de examinatoren aanwezig zijn.
9. Voor aanvang van iedere zitting van een praktijkopdracht, waarbij kandidaten digitale opdrachten moeten uitvoeren, wordt gecontroleerd of één of meerdere printers beschikbaar zijn waarmee kandidaten een afdruk kunnen maken van opdrachten die door hen moeten worden ingeleverd.

10. Alleen de toegestane hulpmiddelen mogen worden gebruikt bij het centraal eindexamen.
11. De kandidaat mag geen mobiele telefoon bij zich hebben of andere apparatuur (zoals een smartwatch) waarmee contact met externe bronnen (zoals internet of andere personen) kan worden gemaakt.
12. In het examenlokaal zijn jassen, etuis en hoofdbedekking[23] – die verhindert dat de ogen goed zichtbaar zijn – niet toegestaan.
13. Gedurende het examen is het de kandidaat niet toegestaan zonder toestemming van de toezichthouder de examenzaal te verlaten.
14. Gedurende het examen kan een kandidaat enkel onder toezicht van een toezichthouder de examenzaal verlaten voor een toiletbezoek.
15. Bij het maken van hetzelfde examen is er voor alle kandidaten een eenduidige startsituatie.
16. Op de overzichtslijst met kandidaten wordt aangetekend op welk moment de kandidaat zijn (deel)opdracht inlevert.
17. Op de overzichtslijst met kandidaten wordt aangetekend wanneer de richttijd van een onderdeel van het CSPE wordt overschreden en wat de reden van de overschrijding is.
18. Er mag geen hulp aan kandidaten worden geboden, tenzij anders vermeld in het vakspecifieke deel van deze instructie of in het correctievoorschrift.
19. Het werk wordt, indien noodzakelijk, gemaakt op computers/devices van school, waarbij de kandidaat geen toegang heeft tot gegevens die tijdens het centraal examen niet toegankelijk mogen zijn.
20. De door de kandidaat gemaakte notities mogen door de kandidaat na afloop van de afname niet mee worden genomen.
21. De gemaakte examenproducten mogen niet openbaar gemaakt worden voordat de landelijke examenperiode is afgelopen (eind tweede tijdvak).
22. Eventuele foto- of filmopnamen van de afname en/of gemaakte producten worden gemaakt door een aangewezen examenfunctionaris en deze worden pas toegankelijk gemaakt na afloop van de landelijke examenperiode.
23. De kandidaat mag geen opname maken tenzij een opname een onderdeel is van de praktische opdracht.
24. Alle surveillanten ondertekenen de processen-verbaal.
25. De surveillant vermeldt bijzonderheden over het verloop van het examen in het proces-verbaal.
26. In de examenzaal wordt de tijd op een voor alle kandidaten duidelijk zichtbare plek aangeduid.
27. Kandidaten mogen na 50% van de examentijd vertrekken.
28. De toezichthouder geeft een kwartier voor het eind aan hoeveel tijd er nog rest. Deze vermeldt daarbij dat de kandidaten die recht hebben op verlengde examentijd mogen doorwerken. Kandidaten mogen pas vertrekken nadat zij het gemaakte examenwerk persoonlijk hebben ingeleverd en het signaal tot vertrek is gegeven.
29. Deelname aan een zitting betekent dat eenmaal gemaakt werk zijn geldigheid behoudt.
30. De toezichthouder controleert aan het einde van het examen of alle werkstukken zijn ingeleverd.
31. Na het inleveren van het examen mag de kandidaat onder geen beding nog worden toegestaan aan het betreffende examen te werken.

ARTIKEL 75 CENTRAAL EXAMEN BIJ VERHINDERING IN EERSTE OF TWEEDE TIJDVAK

1. Indien een examenkandidaat om een geldige reden, ter beoordeling aan de directeur, is verhinderd bij het centraal examen van een of meer vakken in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, krijgt in het tweede tijdvak de gelegenheid het centraal examen alsnog te voltooien. De examenkandidaat maakt in dat geval maximaal twee toetsen per dag.

[23] Hoofdbedekking: conform Leerlingenstatuut d'Oultremont College, hoofdstuk III, artikel 18.

2. Indien de directeur zelf de afnametijdstippen van een centraal examen bepaalt, kan de directeur een examenkandidaat de gelegenheid geven om binnen de afnameperiode die het college daarvoor heeft ingesteld, alsnog het centraal examen te voltooien, waarvoor hij eerder was verhinderd.
3. Indien een kandidaat ook in het tweede tijdvak om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, verhinderd is, of als hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het CvTE zijn eindexamen te voltooien.
4. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de directeur aan de commissie mede welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald, alsmede, wanneer dat zich voordoet:
   a. dat ten behoeve van de kandidaat op grond van artikel 3.54 UB WVO 2020 toestemming is verleend dat met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde dan wel tot het vak Nederlandse taal of tot enig vak, waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit;
   b. dat ten behoeve van de gehandicapte kandidaat op grond van artikel 3.54 UB WVO 2020, toestemming is verleend dat hij het centraal examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan zijn mogelijkheden.
5. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan de directeur.

ARTIKEL 76 TE LAAT KOMEN BIJ EEN CENTRAAL EXAMEN

1. Een kandidaat die te laat komt mag uiterlijk tot een half uur na aanvang van de zitting worden toegelaten tot de examenzaal. Hij levert zijn werk in aan het einde van de officiële zitting, de zittingsduur wordt niet verlengd.
2. Op het proces-verbaal wordt aangegeven dat de leerling te laat was en de eventuele gevolgen hiervan.
3. Kandidaten die meer dan een half uur te laat komen worden niet meer toegelaten tot de zitting.
4. Bij een geldige reden, te beoordelen door de examensecretaris en/of directeur kunnen zij voor dit vak verwezen worden naar het tweede tijdvak.
5. De directeur informeert de kandidaat en/of ouder(s)/verzorger(s) schriftelijk over de consequenties van het te laat komen.

ARTIKEL 77 ONWEL WORDEN TIJDENS EEN CENTRAAL EXAMEN

1. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, wordt door een van de toezichthouder(s) begeleid bij het verlaten van de examenzaal. In overleg met de kandidaat beoordeelt een lid van de examencommissie, de examensecretaris of de directeur of de door hen aangewezen persoon of de kandidaat in staat is het examen te hervatten.
2. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de examensecretaris en/of directeur, zo mogelijk op grond van een medische verklaring, aan de inspectie verzoeken te beslissen, dat het gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag, indien de inspectie het werk ongeldig verklaart, in het tweede tijdvak opnieuw aan de zitting voor het desbetreffende vak deelnemen. In het geval van een digitaal examen kan na contact met de inspectie een nieuwe toets worden ingepland.
3. Op het proces-verbaal wordt aangegeven dat de leerling ziek is geworden bij het centraal eindexamen.
4. De directeur informeert de kandidaat en/of ouder(s)/verzorger(s) schriftelijk over de wijze waarop het examen zal worden afgerond.

ARTIKEL 78 BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN CENTRAAL EXAMEN

1. Kandidaten zijn verplicht vóór aanvang van een examenzitting eigen ziekteverschijnselen dan wel zeer bijzondere omstandigheden (bijvoorbeeld ernstige ziekte of overlijden in de familie) te melden bij de directeur. In overleg met de examencommissie wordt vastgesteld of de kandidaat in staat is aan de zitting deel te nemen of wordt verwezen naar het tweede tijdvak. Op het proces-verbaal wordt aangegeven dat de leerling verhinderd is bij het centraal eindexamen.
2. Indien een kandidaat door enigerlei omstandigheid niet bij een zitting in de examenzaal aanwezig kan zijn, maar wel in staat is aan het examen deel te nemen, wordt uitsluitend via de Inspectie het examen beschikbaar gesteld.
3. Indien de kandidaat zonder geldige reden niet aanwezig is bij het centraal eindexamen besluit de directeur welke maatregel genoemd in artikel 3.58 lid 1-3 UB WVO 2020 genomen wordt. De directeur informeert de kandidaat en/of ouder(s)/verzorger(s) schriftelijk over de genomen maatregelen en de consequenties hiervan voor de verdere afronding van het examen.
4. Indien de kandidaat het gemaakte examenwerk niet volgens de regels inlevert, beslist de directeur over het al dan niet ongeldig verklaren van het gemaakte examenwerk. Dit na overleg met de inspectie van het onderwijs.

ARTIKEL 79 FRAUDE TIJDENS EEN CENTRAAL EXAMEN

1. Indien een surveillant bij een centraal examen waarneemt dat een kandidaat zich schuldig maakt aan een frauduleuze handeling/onregelmatigheid stelt hij de betreffende kandidaat hier onmiddellijk van in kennis.
2. De kandidaat wordt – als het enigszins mogelijk is – in staat gesteld het werk af te maken.
3. De kandidaat krijgt een nieuw antwoordblad.
4. Op alle oorspronkelijke bladen wordt een melding van fraude aangetekend. Om te voorkomen dat de kandidaat iets kan uitwissen worden alle bladen vervolgens ingenomen.
5. De surveillant maakt van het geconstateerde melding op het proces-verbaal.
6. Uiterlijk direct na afloop van het examen wordt de directeur van het voorval mondeling en schriftelijk in kennis gesteld. De directeur stelt een onderzoek in, waarbij de verschillende betrokkenen worden gehoord.
7. Nadat het onderzoek is afgesloten neemt de directeur een beslissing betreffende de daadwerkelijke fraude en de eventueel te nemen maatregelen.
8. De kandidaat en diens ouder(s)/verzorger(s) worden schriftelijk van de beslissing van de directeur in kennis gesteld. De kandidaat wordt gewezen op de beroepsmogelijkheid.
9. De directeur stelt tevens de inspectie op de hoogte van zijn beslissing.
10. Indien de kandidaat het gemaakte examenwerk niet volgens de regels inlevert, beslist de directeur over het al dan niet opleggen van een maatregel conform artikel 12 van dit examenreglement. Dit na overleg met de inspectie van het onderwijs.
11. Kandidaten moeten zich beschikbaar houden tot en met de herkansingen.

ARTIKEL 80 BEOORDELING CENTRAAL EXAMEN DOOR EXAMINATOR EN GECOMMITTEERDE

1. De directeur doet aan de examinator in een vak toekomen:
   a. het gemaakte werk van het centraal examen;
   b. een exemplaar van de opgaven;
   c. de beoordelingsnormen; en
   d. het proces-verbaal van het examen.
2. De examinator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen toe.
3. De examinator drukt zijn beoordeling uit in de score.

4. De examinator zendt de score en het beoordeelde werk aan de directeur.
5. Indien een kandidaat onverhoopt het examenwerk met potlood heeft gemaakt, wordt het gemaakte werk onmiddellijk na afloop van de zitting gekopieerd. Het origineel wordt bewaard in de kluis. De corrector ontvangt de kopie ter correctie.
6. De examinator vult zijn score in WOLF in.
7. Gemaakt werk wordt uiterlijk op de door de examensecretaris aangegeven datum ingeleverd om verzonden te worden.
8. De directeur doet aan directeur van de gecommitteerde toekomen:
   a. het gemaakte werk van het centraal examen;
   b. een exemplaar van de opgaven;
   c. de beoordelingsnormen; en
   d. het proces-verbaal van het examen.
9. De directeur van de gecommitteerde doet de documenten toekomen aan de gecommitteerde.
10. De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring over de verrichte correctie. Deze verklaring is medeondertekend door de directeur van de school waar de gecommitteerde werkzaam is. De gecommitteerde vult de score in WOLF in.

ARTIKEL 81 BEOORDELING CENTRAAL DIGITAAL EXAMEN C(S)PE

Niet van toepassing

ARTIKEL 82 BEOORDELING CENTRAAL EXAMEN C(S)PE DOOR EXAMINATOR EN DOOR TWEEDE EXAMINATOR

1. De directeur draagt er zorg voor dat bij het maken van het c(s)pe van een eindexamen vmbo een examinator in het vak of programma aanwezig is.
2. De examinator beoordeelt de prestaties van de examenkandidaat tijdens het maken van de opgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de examenkandidaat schriftelijk vast, volgens daar door het CvTE gegeven richtlijnen.
3. De examinator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen toe.
4. De examinator drukt zijn beoordeling uit in de score.
5. De examinator vult zijn score in WOLF in.
6. De examinator doet de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk toekomen aan de directeur.
7. Voor het CSPE van het eindexamen vmbo vindt de beoordeling ook plaats door een tweede examinator. De tweede examinator kan een deskundige of een examinator van de school zijn.
8. De tweede examinator beoordeelt het resultaat van de opgaven en de verrichtingen van de examenkandidaat zoals blijkend uit de schriftelijke vastlegging.
9. De directeur overhandigt aan de tweede examinator:
   a. een exemplaar van de opgaven;
   b. de beoordelingsnormen;
   c. het proces-verbaal van het examen; en
   d. de regels voor het bepalen van de score.

ARTIKEL 83 VASTSTELLING SCORE EN CIJFER CENTRAAL EXAMEN

1. De examinator en de gecommitteerden stellen in onderling overleg de score van het centraal examen vast.
2. Indien er sprake is van een geschil bij de vaststelling van de score van het centraal examen, wordt er gehandeld conform de handreiking A ‘Hoe te handelen inzake een geschil bij of na vaststelling van de score voor het centraal examen’ (VO-raad, 2026).

ARTIKEL 84 VASTSTELLING UITSLAG EINDEXAMEN

1. De directeur stelt de eindcijfers van het eindexamen vast.
2. De directeur en de examensecretaris stellen de uitslag van het eindexamen vast. De uitslag luidt ‘geslaagd’ of ‘afgewezen’.

ARTIKEL 85 EINDCIJFER VAKKEN EINDEXAMEN

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet ook een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen ook het eindcijfer.

ARTIKEL 86 VASTSTELLING UITSLAG EINDEXAMEN

1. De directeur stelt voor de vaststelling van de uitslag van het eindexamen vast of de examenkandidaat het eindexamen heeft afgelegd in de voor het eindexamen voorgeschreven vakken.
2. De examenkandidaat toont in voorkomend geval ten genoegen van de directeur aan dat hij recht heeft op een vrijstelling.
3. Indien dat nodig is om de examenkandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de examensecretaris een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

ARTIKEL 87 UITSLAG EINDEXAMEN VWO EN HAVO

1. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd is geslaagd indien:
   a. Het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is; en
   b. Hij voor één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en, voor zover van toepassing, wiskunde A, wiskunde B of wiskunde C als eindcijfer 5 of hoger heeft behaald en hij voor het andere vak of andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;

c. Hij onverminderd onderdeel b:
   - voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of hoger en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
   - voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
   - voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
   - voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;

d. Hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
e. Hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie ‘voldoende’ of ‘goed’ heeft behaald.

2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van een vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. De directeur kan daaraan toevoegen:
   a. literatuur, als onderdeel van alle afzonderlijke moderne talen, met dien verstande dat indien de directeur daartoe niet besluit, literatuur voor de bepaling van de eindcijfers een onderdeel is van het schoolexamen van die taal en literatuur;
   b. algemene natuurwetenschappen in vwo en havo;
   c. bij bijzondere scholen: godsdienst of levensbeschouwelijke vormingsonderwijs, met dien verstande dat indien de directeur hiertoe niet besluit, godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs geen onderdeel is van het eindexamen.
3. Indien de directeur toepassing geeft aan het tweede lid, tweede volzin, wordt in het examenreglement vermeld welk onderdeel of welke onderdelen zijn toegevoegd voor de bepaling van het eindcijfer, bedoeld in dat lid.

ARTIKEL 88 UITSLAG EINDEXAMEN VMBO (MAVO)

De examenkandidaat die het eindexamen vmbo (mavo) in een leerweg heeft afgelegd, is geslaagd indien:

a. Het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is en
b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of hoger heeft behaald; en
c. hij
   - voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als 5 of hoger en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald; of
   - voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger heeft behaald; of
   - voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; en

d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het derde of vierde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding én kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming de kwalificatie ‘voldoende’ of ‘goed’ heeft behaald en;
f. als het gaat om een eindexamen gemengde of theoretische leerweg: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie ‘voldoende’ of ‘goed’ heeft behaald.

ARTIKEL 89 AFLEGGEN EINDEXAMEN IN VAK OP NIVEAU INSCHRIJVING NA EINDEXAMEN IN OVEREENKOMSTIG VAK OP HOGER NIVEAU

Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van het eindexamen in een overeenkomstig vak op een hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de directeur de examenkandidaat in de gelegenheid alsnog in dat vak het eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg.

ARTIKEL 90 BEKENDMAKING CIJFER BIJ EINDEXAMEN IN EERDER LEERJAAR

1. Indien een leerling in een of meer vakken eindexamen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, maakt de directeur het eindcijfer van dit eindexamen schriftelijk aan de examenkandidaat bekend zodra deze is vastgesteld, onder mededeling van het recht van herkansing.
2. Indien een leerling niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

ARTIKEL 91 BEKENDMAKING

1. Zodra de uitslag is vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikelen 3.38 en 3.39 UB WVO 2020 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 3.38 lid 1-4 UB WVO 2020 geen toepassing vindt.
2. De geslaagde kandidaten worden op de dag van de examenuitslag gebeld door hun mentor en geïnformeerd over het behaalde resultaat.
3. De kandidaten krijgen uiterlijk de dag na de uitslag een voorlopige cijferlijst uitgereikt.
4. De kandidaten geven op een formulier aan of, en zo ja voor welk vak, zij gebruik willen maken van de herkansingsmogelijkheid. Dit formulier dient tijdig en ondertekend door de kandidaat te worden ingeleverd bij de examensecretaris.
5. De voorlopig gezakte kandidaten worden telefonisch door de mentor geïnformeerd en uitgenodigd voor een gesprek op school.

ARTIKEL 92 INZAGE BEOORDELING EN NORMERING VAN GEMAAKT EXAMENWERK

Bij de examensecretaris kan schriftelijk het verzoek worden ingediend om gemaakt centraal schriftelijk examenwerk in te zien. Voor het inzien van het examenwerk wordt een afspraak gemaakt waarbij minstens één medewerker van school aanwezig zal zijn. De kandidaat mag zich hierbij laten vergezellen door zijn ouder(s)/verzorger(s). De kandidaat krijgt desgewenst inzage in de vragen, het correctievoorschrift/ antwoordmodel, zijn eigen werk en de scores die per vraag zijn toegekend. De inzage is eenmalig en vindt plaats na de vaststelling van de uitslag. De kandidaat mag tijdens de inzage aantekeningen maken op eigen papier.

ARTIKEL 93 GESCHIL NA INZAGE

Als de eindexamenkandidaat aannemelijk kan maken dat er een aanwijsbare fout bij de correctie van het centraal schriftelijk examen is gemaakt, wordt er gehandeld conform de handreiking B ‘Hoe te handelen inzake een geschil bij of na vaststelling van de score voor het centraal examen’ (VO-raad, 2026).

ARTIKEL 94 HERKANSING CENTRAAL EXAMEN

1. De examenkandidaat kan voor één vak van het eindexamen waarin hij centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of het derde tijdvak, opnieuw deelnemen aan het centraal examen of aan het CSPE.
2. De herkansing van het CSPE bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van een of meer onderdelen daarvan.
3. De examenkandidaat heeft het recht op herkansing indien de eindcijfers zijn bekendgemaakt.
4. De examenkandidaat deelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk mee dat hij gebruik maakt van het recht van herkansing.
5. Dit artikel is ook van toepassing als in plaats van een volledig eindexamen, eindexamen in een of meer vakken wordt afgelegd. De examenkandidaat die in een examenjaar zowel een volledig eindexamen als eindexamen in een of meer vakken aflegt, oefent het recht ten hoogste eenmaal uit.

ARTIKEL 95 CIJFER EN UITSLAG NA HERKANSING

1. Het hoogste cijfer voor een vak, behaald bij het centraal examen of de herkansing, is het definitieve cijfer van het centraal examen in dat vak.
2. Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar stelt de directeur de uitslag definitief vast en maakt deze schriftelijk aan de examenkandidaat bekend.
3. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar maakt de directeur het definitief cijfer schriftelijk aan de examenkandidaat bekend.

ARTIKEL 96 DIPLOMA’S, GETUIGSCHRIFTEN, CERTIFICATEN EN CIJFERLIJSTEN

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag van het eindexamen aan elke examenkandidaat een cijferlijst uit.
2. De directeur reikt uit:
   a. een diploma vwo, havo of vmbo aan de examenkandidaat die met goed gevolg het eindexamen heeft afgelegd van de desbetreffende schoolsoort; of
   b. een certificaat aan de examenkandidaat die is afgewezen voor het eindexamen vmbo, met goed gevolg een of meer vakken van dat eindexamen heeft afgesloten en de school verlaat.
3. De directeur en de examensecretaris tekenen de cijferlijsten, diploma’s, getuigschriften en certificaten, bedoeld in het eerste tot en met derde lid.

ARTIKEL 97 CIJFERLIJST EINDEXAMEN

1. Op de cijferlijst van het eindexamen worden vermeld:
   a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
   b. voor vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk;
   c. voor vmbo theoretische leerweg en gemengde leerweg het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk;
   d. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding in vwo en havo;
   e. de beoordeling van de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming uit het gemeenschappelijk deel van een leerweg in mavo en vbo;
   f. de eindcijfers voor de examenvakken, met inbegrip van het eindcijfer, bedoeld in artikel 3.34 lid 2 of artikel 3.35 lid 3 UB WVO 2020.
   g. de uitslag van het eindexamen.
2. Indien een examenkandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de examenkandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
3. De directeur en de examensecretaris ondertekenen de cijferlijst.
4. Indien de examenkandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt de directeur er op verzoek van de examenkandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin in datzelfde jaar eindexamen in een of meer vakken of deelstaatsexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.

ARTIKEL 98 VERMELDING VAN VAKKEN MET VRIJSTELLING OP CIJFERLIJST VWO EN HAVO

Bij het eindexamen vwo en het eindexamen havo geldt voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vrijstelling is verleend het volgende:

a. het vak maatschappijleer waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van het bezit van een diploma havo, wordt niet vermeld op de cijferlijst;
b. vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen havo of eindexamen vmbo waarvan deze vwo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
c. vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen havo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo waarvan deze havo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer; en
d. andere vakken waarvoor de examenkandidaat vrijstelling is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.

ARTIKEL 99 VERMELDING VAN VAKKEN MET VRIJSTELLING OP CIJFERLIJST VMBO

Bij het eindexamen vmbo geldt voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vrijstelling is verleend het volgende:

a. vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg of de basisberoepsgerichte leerweg waarvan deze vakken van de theoretische leerweg deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
b. de extra vakken die op grond van artikel 3.4, vierde lid, UB WVO 2020 bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg zijn gekozen worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het daarvoor behaalde cijfer;
c. andere vakken waarvoor de examenkandidaat vrijstelling is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.

ARTIKEL 100 ATHENEUMDIPLOMA IN PLAATS VAN GYMNASIUMDIPLOMA

De directeur van een scholengemeenschap of school voor vwo die gymnasium verzorgt, kan in plaats van een diploma gymnasium een diploma atheneum uitreiken aan een examenkandidaat indien:

a. de scholengemeenschap of school voor vwo atheneumonderwijs verzorgt;
b. de scholengemeenschap of school voor vwo kenbaar heeft gemaakt dat het behalen van een diploma atheneum en het volgen van atheneumonderwijs mogelijk is; en
c. de examenkandidaat staat ingeschreven voor atheneumonderwijs.

ARTIKEL 101 DIPLOMA VMBO THEORETISCHE LEERWEG BIJ INSCHRIJVING GEMENGDE LEERWEG

Niet van toepassing

ARTIKEL 102 VERMELDING PROFIEL EN LEERWEG OP DIPLOMA

1. Het diploma voor het eindexamen vermeldt het profiel of de profielen die bij de uitslag van het eindexamen zijn betrokken.
2. Het diploma vmbo vermeldt in elk geval de leerweg die bij de uitslag is betrokken.
3. De directeur en de examensecretaris ondertekenen het diploma.

ARTIKEL 103 JUDICIUM CUM LAUDE VWO EN HAVO

1. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het judicium cum laude indien de eindexamenuitslag voldoet aan de voorschriften:
   a. Ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 berekend op basis van de eindcijfers voor:
      i. De vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer, bedoeld in artikel 3.34 tweede lid UB WVO 2020, en de vakken van het profieldeel; en
      ii. Het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld; en
   b. Ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie ‘voldoende’ voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.34 UB WVO 2020.
2. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het judicium cum laude indien de eindexamenuitslag voldoet aan de volgende voorschriften:
   a. Ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 berekend op basis van de eindcijfers voor:
      i. De vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer, bedoeld in artikel 3.34, tweede lid UB WVO 2020, en de vakken van het profieldeel; en
      ii. Het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld; en
   b. Ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie ‘voldoende’ voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.34 UB WVO 2020.

ARTIKEL 104 JUDICIUM CUM LAUDE VMBO

Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien de eindexamenuitslag voldoet aan de volgende voorschriften:

a. Ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 berekend op basis van de eindcijfers voor:
   i. De vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de vakken van het profieldeel; en
   ii. Het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
b. Ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie ‘voldoende’ voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.35 UB WVO 2020.

ARTIKEL 105 VOORLOPIGE CIJFERLIJST

1. De directeur verstrekt een voorlopige cijferlijst aan de examenkandidaat:
   a. Die:
      i. In het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar een centraal examen of een afsluitend schoolexamen in een of meer vakken heeft afgelegd, voor zover die cijfers niet op grond van artikel 3.36, tweede lid UB WVO 2020, zijn vervallen of
      ii. Het gespreid centraal examen, bedoeld in artikel 3.56 UB WVO 2020 aflegt; en
   b. Die vervolgens de school verlaat zonder het eindexamen te voltooien.
2. Op de voorlopige cijferlijst worden vermeld:
   a. Het vak of de vakken waarin de examenkandidaat centraal examen of een afsluitend schoolexamen heeft afgelegd;
   b. Het cijfer van het schoolexamen;
   c. Het cijfer van het centraal examen;
   d. Het eindcijfer voor het vak;
   e. De aantekening of gebruik is gemaakt van het recht van herkansing, bedoeld in artikel 3.38 UB WVO 2020.
3. Bij ministeriële regeling wordt het model voor de voorlopige cijferlijst vastgesteld.
4. De examenkandidaat kan geen rechten meer ontlenen aan de voorlopige cijferlijst met ingang van het moment waarop aan de examenkandidaat een cijferlijst als bedoeld in artikel 2.58, eerste lid UB WVO 2020, is uitgereikt die in ieder geval de eindcijfers van de voorlopige cijferlijst omvat.

ARTIKEL 106 CERTIFICAAT VOOR VAKKEN EINDEXAMEN VMBO BIJ AFWIJZING EINDEXAMEN

Op het certificaat voor de voor het eindexamen vmbo afgewezen examenkandidaat die de school verlaat, worden vermeld:

a. Het vak of de vakken waarvoor de examenkandidaat een eindcijfer 6 of hoger heeft behaald; en
b. Het thema van het profielwerkstuk, indien beoordeeld met ‘goed’ of ‘voldoende’.

ARTIKEL 107 DUPLICATEN

Van een afgegeven diploma, certificaat, bewijs van ontheffing of cijferlijst wordt geen duplicaat verstrekt.

ARTIKEL 108 BEWAREN WERK CENTRAAL EINDEXAMEN

1. De directeur bewaart het gemaakte werk van het centraal examen van de examenkandidaat gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag, ter inzage voor belanghebbenden. Het vernietigen van het werk gebeurt conform de Archivering; Selectielijst vereniging Ons Middelbaar Onderwijs.
2. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.
3. Ten aanzien van de bewaartermijnen en vernietigingstermijnen geldt binnen de vereniging de Archivering; Selectielijst vereniging Ons Middelbaar Onderwijs. Bij tegenstrijdigheid tussen dit reglement en de Selectielijst, prevaleert de selectielijst.

4. Ten aanzien van CSPE's geldt de volgende procedure voor het bewaren van gemaakte producten: er worden één of meerdere foto's gemaakt van alle gemaakte product(en), ook als deze beperkt houdbaar zijn (met daarop duidelijk zichtbaar de naam van de kandidaat en het examennummer van de kandidaat). Deze foto('s) worden eveneens minstens zes maanden in het archief bewaard. Door kandidaten gemaakte werkstukken kunnen vanaf het einde van de CSPE-afnameperiode meegegeven worden. Aan gemaakte producten, die beperkt 'houdbaar' zijn (bloemwerk, gerecht, aangelegde tuin, aangelegde installatie) kan een nuttige (her)bestemming gegeven worden. Voorwaarde is dat deze producten als zodanig niet (direct) herkenbaar zijn als examenwerk van kandidaten.

HOOFDSTUK 5 OVERIGE BEPALINGEN

ARTIKEL 109 SLOTBEPALING

1. Het examenreglement is met grote zorgvuldigheid opgesteld. Mochten er onverhoopt tegenstrijdigheden zitten tussen de wet en dit examenreglement, dan prevaleert de wet.
2. In die gevallen waarin in dit examenreglement onverhoopt niet wordt voorzien beslist de directeur. Hiervan stelt de directeur de Onderwijsinspectie op de hoogte.
3. Indien er naar oordeel van de directeur sprake is van bijzondere omstandigheden, kan de directeur bepalen gemotiveerd af te wijken van het examenreglement.

ARTIKEL 110 HARDHEIDSCLAUSULE

De verantwoordelijke Minister kan regels die bij of krachtens de wet zijn gesteld over eindexamens, buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover toepassing van die regels gelet op het belang dat deze regels beogen te beschermen, zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Aldus vastgesteld door de directeur op 29 juni 2026 na instemming te hebben verkregen van de MR op dezelfde datum.